19-ter Jahrgang Nr. 75. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 1. Juli. 1887.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Waitzner-Ring Nr. 15.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden 8str. W.
Halbjährig 4 Gulden 8str. W.
Vierteljährig 2 Gulden 8str. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. 6. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. 5. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. 5. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Anoncen werden nach ausliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דריימאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים-
סטראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט,
וואַימצנער-רינג נו׳ 15,
פּראַנומעראַציאָנס-פּרייז:
פיר אָסטערייך-אונגאַרן
גאַנציעהריג 8 גולדן אָסטר. וויי.
האַלבייעהריג 4 גולדן אָסטר. וויי.
פיערטעלייעהריג 2 גולדן אָסטר. וויי.
פיר'ס אויסלאַנד
גאַנצייעהריג 10 גולד. — קר. 6. וויי.
האַלבייעהריג 5 גולד. — קר. 5. וויי.
פיערטעלייעהריג 2 גולד. 50 קר. 5. וויי.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענאָמען.
אַנאָנצען ווערדען
נאָך אויסליגענדעם טאַריף בערעכנעט.

בודאַפּעסט, פרייטאָג ט׳ תמוז, תרמ״ז. Erscheint wöchentlich dreimal. נייגצעהנטער יאהרגאַנג נו׳. 75. 1887

דיא צוקונפט פאָלענס.

נאָך איט פאַלען ניכט פערלאָרען דיא לייטטע דער חוסטעריען דעם בעגייסטערונגספאַלען פאַלישען נאַציאָנאַל-לידעס. דאס אונטער דעם רוססישען שקלאַפענטהום שמאַכטענדע פאָלק דער פאַלען האָפט איך פריהיר. נאָר לעכט דיזע נאַציאָן, ווען דיא איך קען פאַטערלאַנד האט. צוואַלף מיליאָנען פאַלען דאַלטען פעסט צוזאַמען, שפּרינגען נאָך אַ יונג שפּראָנג איר נעבען אידרע צוקונפט ניכט איך. אין אַהרהונדערט איט פערפאַסען. ווייטרעם דער פאַלישע שטאַאט צו עקסטיריען אויפגעהאַרט האט אונטער נרעכעזלאַנד פערבינען, בולגאַריען איר דיא וואַלאַכיא וואַרען פיער אַהרהונדערטע הינדורך פאַטערלאַנדסלאָז איר פרעמדער מאַכט אונטערטהאַנען דענאָך לעכטען דיא איך שיטטעלטען דאס אַך דער אַנדאַנגיט פאַן זיך בעפייטען דיא זיך פאַן דעמזעלבען. איר עכטעס שטעהען דיא אין דער דיכט דער פיינען איר עלבסטשטאַנדיגען פאָלקער. אין רוסלאַנד זיך דיא פאַלען אונטערדריקט אין דייטשלאַנד ניכט מאַנזיך אַלדע מיהע אידרע שפּראַכע איר פאַלקסטהום אויסצוראָטטען. דאָך דיא פאַלישע נאַציאָן איט דאַרטאַרקע איר לייטטע דעם אַנדאַנגיט דער רוססען מיטהיגען אים אַלטאַלינען קאַמפּפע מיטהיגען. ווידערשטאַנד. דיא וואַרטעט געדולדיג, בין זיך דאס שיקסאַל אייראַאס ווערדע. ווען דיא שטיגט דער נאַכען עגטשיידונג טראָטץ ווידער דיא דיא נעלעגענהייט בענוטצען. איהר דיך ווידער אויפצוריכטען, בין דאַדורך בעגרייטען דיא פאַלען אידרען נויך איר באַדאַרף. דיא אידרע שפּראַכע איר לעטעראַטור. דער דיא אין דער פאַרטעגוויקקלונג אידרער נאַציאָנאַלטאַט טראָטץ. דיא לעבען פעלד איר פערגעסען נעטטען.

עס נאַט איטצ צייט דיא איר אַסטערייך דיא פאַלען פיינטען. נעדאַכט דיא דיא רוסלאַנד איר דייטשלאַנד נאָך דייטש עס טהון. נאַלוצען דאָך אַנטראַכטען איר פיר דיא פאַלען פערלאָרען. דאָר דער יאָזעף II. בעגאַנן עס צו נעדענקען. דאָר דער פראַנץ עטעצט דעם פאַרט. דיא דעגעגענען באַד איר שטערלינגען. דאס אכטען נעגען דיי. עס דאַר נעגאַלטטאַטען. דיא דייטער פאַלישע דעמעצט דיא דייטשען נעגען דיא פאַלען. בין שלעכליך דיא בעפרייאָנ אונגאַרען איר דער דאַלמאַטען. דיא עדרינגען צייטער דעגעגענען פיר אַסטערייך איר פיר אינגאַרן. דאס עדיך דער אונערעכטען פערקומטערונג דער דעמעט נאַלוצעגס דערבייהרטען, נאַלוצען. דאַרדיך דען פאַלען צו דורכגעגעבען. אַנט איר שליך נעדאַכען אין דייטעס דאַלדיג אַרגען. איך דייטעס שטיטיך עדלע זיך דייא איר דיא וויסען דעם דערדשטערדיגע דאַכס-בוידע דאַנך דאַפיר. פאַלען עבלוקקט אים קראַנפיינען דיאַדעך ווען טרעאַנדען.

דער קאַמפּף צוישען רוסלאַנד איר אַסטערייך-אונגאַרן קאַנן זיך פערצאָגען. פרהער אדער שפּאַטער ווערד עס צוישען דייען ביידען דיינען צו אייגעם צייאַמענשטאָסס קאַמען. נור דאס פאַלגעאַנד בילדעט איטצ שטענדיגע פיר דיא עגסטרעם צוויליאַאַ נעגען דען רוססישען פאַנס-לאַוויסמוס. אין דער יעטצטער דאַפּעריז. ווייסס מאַן עס צו ניט דאס רוססישע בעדרוסס קיינען בע-שטאַנד האבען, איר קאַמטט עס. צו איטצ וואַפּ-פענגטשטיגונג צוויישען רוסלאַנד איר אַסטערייך-אונגאַרן. דאָך בעפינדעט זיך אינזער הויפּט-קריעגסלאַגער נאַטהזערגעדרוויגט איך פאַלישעס באַדען. דיא דייטשען אין עלזאַס-לאָטהרינגען, זא שטעהען ווייט עכטעס אין גאַלוצען אימער אין קריעגסבעדרוטשאַפט דאָ. קאַמטט דיא קאַנאַנען אינגאַר אין דיא דייטע, דאָן ווערד דיא פאַלישע נאַציאָן דען געשטעלטען קאַמפּף עדינגען איר איהר פאַטערלאַנד פאַן רוסלאַנד צוריקקפאַרדערן.

דאָ פיהלט איר דאָ דענקט יעדער איינצעלנע פאַלע.

אין דייך ווייסס מאַן, וואַרויך אַלדעס האָפּפען דער פאַלען געריכטעט איטצ. דיא שטאַאטסמאַנגער איר דיפּלאָמאַטען שטיינען אַבער דיעזעס שטייגען איטצ קען שטומפּעס עס איטצ בערעדטאַמער אַלס דיא לייטעסטע שפּראַכע.

דיא אַלטע דעדרען דער פאַלענקאָנגע אפּפענגט אידרע טהאַרע דעם קראַנפּרייך. דער זאָהן דעס קאַיזער-קאַנגס פאַן אַסטערייך-אונגאַרן בעטעט אין דען גראַבען דער פאַלישען קאַנגע. דיא פאַלישע אינזורעקטיאָנס-וועגע פיעדט דען גיען דאַמאַל. דען עדזעדעצאַ וויזאַלד. דיא פאַלישען שעלעלגעטע. דיא בעזיגער איר דאס פאַלק פאַלענס הולדיגען איהם. איר אין דעם ווידענקלידע דער צוזעדראָפּט שאַנד קראַפּיעצעסען שטעפאַנע פראַנגע אין גאַלד געשטיקטע דער פאַלישע אַדלער. דיא שטיכטעלט פאַלען דעם האָפּע איר דער דאַך דען פאַלען.

איט דאס ניכט פאַלישע איט דאס נור איטצ אַמטערפאַרדע ווערטע דאס קראַנפּרייצע-פאַאר נאָך גאַלוצען אינטערגאַנגען האט. איר דיא דיא יונגסטע דייטע דעם רוססישען קראַנפּרייצען אין דאס דאַנר דער דאַיישען קאַאַיזע איר נור אייגע אינשטיגונג. דער פאַלישע פערטסטעהונגע פערגעגענגספאַרדע.

וואַהרענד עדזעדעצאַ קראַנפּרייך דוראַלדע דיא דייטע נאָך גאַלוצען אונטראַט וואַרדע דער נעגענגאַר פאַן וואַרשיי, נעגענגאַר נורקאַ. פאַאַטצוך נאָך פעטערסבורג בעדרופען. איטצ דאס באַאַטצ צופאַלל לעגען דאַרען נאָך קיינע אבוטטע איר וואַרטע פערדרעדעטען דיא רוססישען בע-דאַרדען. דיא אין רוססיש-פאַלען לעבענדיגען פאַל-נעטען עדעלעטע אין דער דייטע נאָך קראַקאַו. דיא דיא אין דען עמפּפאַנגסטעלונגסטייטען טייזענדען וואַלדען אין פעטערסבורג מענגע מאַן דיא בע-דייטונג דער דייטער דייטע דעם קאַנגס בו׳-לאַן פאַן סערבען דיא דעם גאַלוצען בעוויסעס דעם קראַנפּרייצען וואַרדע איר מאַן דאס דאַרט קיינען נורגיר. זיך דאַרבער צו פרייען.

קאַמטט עס צו איינעם אַנגריפּפ. דאָן בעדרי-פען ווייר דער הולפע דער פאַלען. איר דענען ווייר דאָן ווערד דיא פאַלענע דער פריהיר אינער דעם נאַנצען פאַלענגע ווערדען.

צור טאָגעסגעשיכטע.

מיטטעלפּראַזידענט טיסאַ ווערד זיך אים לייפּע דעם מאַאַטס טעפּעטעגער נאָך גראַס-ווארדיין אין דען קרייז דער וואַלדער בע-געבען. אין אינגעדייטען קרייזען ווילל מאַן ווייסען, דאַסס טיסאַ ביא דיעזער געלעגענהייט איינע האַנ-דיכטיגע רעדע צו האַלטען בעאַבזיכטיגט. וועלכע צוגלייך דאס פּראַגראַמם דער רעגיערונג פיר דיא דוער דעם נייען פינאַנצהרעגען רייסטאַגעס ענט-האַלטען וועדד.

* * *

קאַנג מילאַן פאַן סערביען, דער עטצט אין ווען ווילל ווערד זיך מאַרגען פאַס קאַיזער-קאַנג פראַנץ יאָזעף פעראַבשיעדען אונד דיא הייטרייג נאָך בעלגראַד אונטרעטען. עס ווערד פעריכטעט — איט עס קאַנן איך פאַליפיג נאָך דעם ווענער בעזוכע דעם קאַנגס מיטאַ געגליעדט ווערדען — דאַסס דאס פערהאַלטנס סערביענס צו אַסטערייך-אונגאַרן אויף דערזעלבען פרייטשאַפט-ליכען גרונדלאַגע ווייא בייזהער פערבלייבע. פאַר-ער בלאַטטער מעלדען, דאַסס דיא דאַטהזלאַגע דעם קאַיזער-קאַנגס פראַגען אויף דען קאַנג מילאַן בעזוכען דאַכען. נינט אבצוהאַנקען אונד זיך מיט דער קאַנגין נאַטאַליע אויסצואַהנען.

* * *

צוישען רוסלאַנד אונד דייטשלאַנד הערשט אייגע זעהר גערייצטע שטיממונג. אַלדע דער דייטשען רעגיערונג נאַטשטעהענדען בלאַטטער בייגען אייפאַל-לענדעריישע גלייכגיטיג אַרטיקעל גאַגען רוסלאַנד. ווערלכען דיא אייסלאַנדער געוואַלטאַם בעדאַנערלט. דיא שפּיעכען אפּפען פאַס קרייגע. דיא פאַסט שרייבט: דייטשלאַנד פירכטעט זיך ניכט פאַר רוס-לאַנד אונד איט אויך נאָך ערער בעצעהונג הין איך אייגען דאַפּפעלאַנגריפּפ גענעגע פאַר-בעדיעטען.

* * *

אינגריטשען נעמטט — ווייא ווייר שאַן ווייעדער-האַלט דערפאַרגעדאַכען דאַכען — דיא רוס-סיש-פראַנצאָזישע פריינדשאַפט מאַלך פעסטערע נעשטאַלט אַן. דיעזע פרייטשאַפט אייסערט זיך אַס דייטלכסטען אין דער פראַגע דעם ענגלישע-טירקישען פערטראַגעס. מאַן שפּרעכט דאַאַן. דאַסס דיעזע מאַכטע דער טירקישען רעגיערונג צוגעזאַגט האַטטען, אידר גערעכטע נעגען שוגלישע אַגריפּפע צו שיצען, ווען דיא זיך מיט עגלאַנד פערפיינדען וואַלטען. רוסלאַנד דאַל אייסערדעם דער טירקיא דען דעמט דער עגעטשאַרגונגס-קאַמפּפע נאַכגעלאַסען האַטטען, וועלכע דיא איהם פאַס לעטצטען רוססיש-טירקישען קריעגע הער שולדיגט.

* * *

אייטעער ווייטער ווערד אויך דאס בעסטעטע-טעמטע פערזיכערט. דאַסס דער בעפאַרשטעהענדע צוזאַמענטרעטטט דער בולגאַרישען נאַצאָנאַלפּערלאַמענטס ווערד נאָך אַ ווייל אַנדאַרען אונד אַנדערען אַנגעלעגענהייטען דיא אַנגעלעגענהייטען אין בולגאַריען ווייטער בעזוכט.

* * *

אייטעער ווייטער ווערד אויך דאס בעסטעטע-טעמטע פערזיכערט. דאַסס דער בעפאַרשטעהענדע צוזאַמענטרעטטט דער בולגאַרישען נאַצאָנאַלפּערלאַמענטס ווערד נאָך אַ ווייל אַנדאַרען אונד אַנדערען אַנגעלעגענהייטען אין בולגאַריען ווייטער בעזוכט.

* * *

קאַמטט עס צו איינעם אַנגריפּפ. דאָן בעדרי-פען ווייר דער הולפע דער פאַלען. איר דענען ווייר דאָן ווערד דיא פאַלענע דער פריהיר אינער דעם נאַנצען פאַלענגע ווערדען.

צור טאָגעסגעשיכטע.

מיטטעלפּראַזידענט טיסאַ ווערד זיך אים לייפּע דעם מאַאַטס טעפּעטעגער נאָך גראַס-ווארדיין אין דען קרייז דער וואַלדער בע-געבען. אין אינגעדייטען קרייזען ווילל מאַן ווייסען, דאַסס טיסאַ ביא דיעזער געלעגענהייט אייגע האַנ-

אין דער טעפּע פאַן אינעם האַלבן מעטער יאָר-דען פּערלע מאַרשע אַרינע אויך מענשליכע געבינע געפינדען, דאַרונטער 500 שאַרף, ווערלע דעם אַ-נוויעזומאַטספּאַעסאַר דר. אייזעל טאַראַק איבערגעבען וואָרדען, דאַמיט ער אויף וויסענ-שאַפטליכעם וועגע איבער דאָס אַלטער אַנד דיא הערקונפט דערזעלבען אין נומאַטען אַבגעבע.

יודער טייפעל אונדער קיר-ב ע). אין קאַנקאַטטי וויראַינגעטע זיך אַם לעמצטען אַנגטאַג (27-טען ד.) אינע טראַגיקאָמישע סצענע, איבער וועלכע אַטאַלעניטע בלאַטטער פאַלגענדעס בעריכטען: אין דער קורבע הויעלט דער פּאַפּרער אינע פּרעדיגט, אין וועלכער ער וועגען אַנדאַכטיגע צוהערערן דיא שטראַפען פיר דיא זינ-דען שולדיגע אינד דיא שרעקליכע דער האַלע אין דען פירטבאַרסטען פאַרבען מאַלטע. דאַך דאָס שען דעם גיסטליכען הערען נאָך ניכט גענוג, פּלאַטצליך לויפט ער אינע שוואַרצע, מיט שוויץ אינד האַרגערן פערזעהענע נעשטאַלט אינטער אינעם פיעדרשיגע ערשיינען. דיא וויבער אינד קינדער שרייען עמטעטצע אויף, פּעלע שטרעצטען פאַר שרעקק אַנטאַכטיג צוואַמען, אינע פרוא בראַ-טע אין אַנדערער אַנגסט אַן אַרט אינד שטעללע אינע פרוטעגבירט צור וועלט, אינע אַנדערע וואָרדע וואַהנזינג. צוויי קינדער וואָרדען פאַן דען פלוכ-טענדען צערטרעטען. דער פּפאַרער מיסטט זיך אינס דעם אַרטע פּלוכטען, דענן דיא מאַנער וואַלל-טען אין טאַרטען.

פאָלגען אינעם ברוד־ערצווייסטעס.

(אין לעפּעראַטען-פּראָצעס.)

וויא ווייר בעריכטען אין פאַרגער נומער בע-מערקטען, אינד מאַן אין מאַסגעבערדען וויסטען-קרייזען דער מיינונג, דאַסס דער הויפטאַנקלאַגטע אין דעם אייפּוהען ערגענדען פּראָצעסע דאַ-ניעל באַריט, פּרייגשפּראַכען ווערדען דירפען. דיא אינם אינע שולד דירעקט ניכט נאַכגעוויעזען ווער-דען קאָן.

אין דער אַנקלאַגע ווירד אינם פאַרגעוואָרפען, דאַסס ער אַלס ק. ק. מיליטאַרלעפּעראַטאָר דעם אַראַר אינען גראַסטען שאַרן צוגעפיגט אינדעם ער שטאַטט 141,549 קולא וויינגעטעל גוט 4 ווייצענמעהל גוט 8 גולדענעם; דאַן שטאַטט ווייצענמעהל נומער 4 אין נעמיש פאַן ווייצענמעהל נומער 8 מיט גער-סטענמעהל נומער 4 אַן דיא פּרוטפּען אויסגע-פאַלגען דאַסס. דאַסס ער דיא פּלאַטצען אינד צעגע-טער פאַן דען אַקקען עגטפערנען אינד אַנדערע אַבערגעבען לויט אים צו וויסען; דאַסס ער זיך מיט דעם ק. ק. הויפטמאַן ערדען פ. טשערנע-די; פאַס ק. ק. פּלאַטצקאָמאַנדאַ. אינם אינגפער-שטאַנדנים עטגעגען אינד פאַן דיגמעלדען עריוויטקעט זין פּערזאָנאַל פאַר אַנקונפט דער מאַגיסטראַט דע-פאַן יעלעגטאַל צו פּלייטשאַרדינען אַ. ז. וו.

דאַנעל באַריט שטעללט דאַס אַלדעס אין אַב-דעקע ער ווילל פאַן נעטס וויסען; דאַבע וועדער געפאַלטעט וואַאַרע געלעגענהייט נאָך זיך מיט דעם געגאַנגען הויפטמאַן פּערשטאַנדיגען; ווען זיין פּער-זאָנאַל פּעלליגט אַהנלעגעס געטראָן האַבע זאָ קאָנגע ער נעטס דאַפען.

פאַן דען צייגען אַנגען דיא מיטגען ווערד אַנ-בעשטעמטע אינם אינד נור אינענע. דאַרונטער אין געוויסעער בּ אַ ט שּ אַ אַנגען, דאַסס דיא אייך בע-פּעלד דיעגעם אַרבעד יעגעם מיטגעלעגעם דעם באַ-רוד שען פּרעזאַאַרס מעהל געוויעשט אינד פאַר אַנ-קונפט דער קאָמיסאַן לוסטעדעם מעהל אייך דאַס דיגקלעדיג געשטעלט האַבען.

נעגען דען הויפטאַנקלאַגטען דאַנעל באַריט האַט בוי יעמעגט נאָך קיין אינענער צייגע בעלאַס-טער אינסגעזאַמט.

נעגען דען אַנקלאַגטען בעגאַמען באַריט דאַס דיא שטאַטטאַנוואַלטשאַפט אים לויפט דער פער-האַרלונג איסער דער אַנקלאַגע אייך מיטשולד אַם בעטרייג אייד דערזעגונג ווען פּרעאַנטוואָרטונג ער-האַבען, ווין פערטהיידיגער. דר. וואַהרמאַנן פּראָטעסטירטע דאַגעגען; דאַך דער געריכטסהאָף בעשלאַסס אים ווען דער שטאַטאַנוואַלטשאַפט דען צווייטען אַנקלאַגעפּונקט עמגעפאַלען צוצו-לאַסען.

פּרענומעראַציאָנס־אַינלאַדונג.

ווי עריכען אינזערע געעהרטען פּרענומעראַנטען, דערען פּרענומעראַציאָנס־פּרייס אַם 1-טען יולי צו ענדע נעהמען (וואָס נאָכען דריטן איין אויף אינדער „אַדרעסס־שליסעל" אַנגעצייגט איזט), אינדער ל. ר. ע. נ. מ. ר. צ. אַן גיטיגסט צו ערגייזען, דאַמיט דיא וויי-טערע פּרענומעראַנדען דער בלאַטטער קיינע שטאָרונג עריידע.—

אויך ביטטען ווייר, דיא אַדרעסס דיטליך ווייא פאָלגט אַנצוגעבען:

יידישע פּעסטער צייטונג

וואַטצנער־רינג נומ׳ 15. בודאַפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 15.

נעשאַפטסבעריכט

געטריידע־געשאַפט. ווייצען וואַר פאַרגעס פּרייס ווענג צו מאַרקט נעבראַכט. דיא קויפלוסט וואַר שוואַך, פּרייז אום 10 קר. בילינער.

ווייצען, פּהיס־ 100 מעטער־ 81,5 קילאָגראַמס — 9 גולד, 600 מעטערצענטנער 80.7 קילאָ 9,05 גולדען. 100 מעטער־צענטנער 80,5 קילאָ. 8.95 גולדען, 100 מעטער 80,2 ק. 9,02½ גול. 200 מעטער 79.8 קילאָ 8,95 גולדען. מעטער־באַרען 100 מעטערצענ. 79.8 קילאָ —9. גולד, דעטשאַ 100 מעטער־צענ. 79. קילאָ —9. גולד, באַטשקעס 100 מעטערצענ. 77. קילאָ 8.90 גולדען, אַבערטהיס 1800 מעטערצ. 80 קילאָ —9. גולדען. (אַלעס פּער 3 מאָנאַטס.)

קאָרן 6,20 — 6.70 גולד.

גערסטע, זומטער־וואַאַרע 5,80 — 6,10 גולד.

מוקוריזן 5,55—5.60 גולד.

האַפער, —5, — 6,05 גולד.

דיא אַמטליכע געטריידע־נאָטירונגען דער הויפטגע-קאָרנהאַלע זינד: ווייצען:

קוואַל.	נאָרדאָסטבאַן־: fl.kr fl.kr.	מעסטערבאַדען: fl.kr. fl.kr.	שטייס: fl.kr fl.kr.
77 קילאָ	8.65—8.60	9.75—8.70	8.80—8.75
78 „	8.75—8.70	8.85—8.80	8,90—8,85
79 „	8.90—8.85	9,—8.85	9.05—9.—
80 „	9.—8.95	9.10—9.05	9.15—9.10
81 „	9.05—9.—	9,15—9.10	9.20—9.15

טערמינגעשעפט. ווייצען פּער דעצעמבער 7.72 7,74 גולד. האַפער פּער דעצעמבער 5,67 5,70 גול. מעל־מיל פּער יעניוואַר 1887, 5,63—5.64 גולד

רעגען (קאָרן) פּער אינוגסט־סעפּטעמבער 12.25—12.50 גולד.

פּרעסבורגער שראַנגפּרייזטאַבלע. דער אויפטריבע אויף דעם פּרעסבורגער פּרעמאַרקט אַם 27. ד. מ. בעטרוג 1505 שטיק. דאַפאָן וואַרען 1178 אונגאַרישע, 304 דייטשע וגר — נאַלוויטשע. דיא פּרייזע וואַרען: אונגאַרישע 50.— 57,— גולד. — דייטשע 52 — 60. גולד אונד נאַרוויטשע 55 גול. (אַלעס פּער 100 קילאָ.)

ווייגער פּרייזע.

ווייצען, פּהיס־ 78—82 קילאָ. 8.85 — —9. מאַטער — — גול.

קאָרן אונגאַרישע 71—73 קילאָ 7,10 — 7,30 גול. פּער מעטער.

האַפער אונגאַרישער —6. 6.20 גולדען פּער מעטער־צענטנער.

שפּיריטוס 26.25—26.25 גולד. פּער 1000 דייטשע פּרעצענט.

ווייגעלר שראַנפּייזטאַרקט

דער אויפטריבע אויף דעם ווייגער שראַנפּ־פּרייזמאַרקט אַם 27-טען ד. מ. בעטרוג 884 שטיק. דאַפאָן וואַרען 930 אונגאַרישע, 1929 אַרנישע אונד 939 דייטשע. דיא פּרייזע שטעלען זיך מיט 806 קילאָגראַמס: אונגאַרישע מאַטס אַנפּאַנג 48 — 57. גולד. אַרנישע 47. — 55, גולד. אונד דייטשע 50. — 61 גולד.

לאַטטאַציעהונג פאַם 28 טען יוני 1887.

ברינען 38 11 23 20 5

ווייטיג פיר ליידענדע.

דיא נייעסטע ערפינדונג איזט דאס פּאַרטאָס־שען מיט סעפּאַראַטער וועכערהייטספּאַנטע פּערזיכערונג בריכבאַנד, וועלכעם איזט יעדעס נעטיגען אַנד אונד זיך לויס איפּזאַנע דער בעריהמ-טעסטען אַרטען אַם בעסטען בעוויאַרט, נאַכדעם עס יאַמעמליכע בייא אַנדערען בריכבאַנדען אַרבעטעטע-דע מאַנגער בעוויזיגע אינד דען אַראַטהיי האַט. דיא אַבזישיגע דעם בריכבאַנדעס פאַן דער הייפּטע, דאַס אייסדרינגען דעם בריכעס אינד אַלדע פּאַרבעטעגדען אונאַנגענעהמליכקייטען צו פּערהיטען אינד קאָן זאַ-וויי הל פאַן הערען, וויי אייך פאַן דאַסען אינד קינ-דען זעהר ליבע געפאַלען ווערדען. פּרייזע איינ-זיעלע 6—8 גל. דאָפּעלטע 10—16 גל. פיר קינדער 3 אינ. 5 גל.

נעבעסטע דאַנגע אין עגגלישען אינד פראַנצאָזי-שען פּערבינדונגען, זוספענזאָריען, נאַכדעמאַ-דאַשען, בוכבינדען, אייזענבאַנדען, דראַפּפּאַזאַרי-שטרייפען, לוסטפּאַלטען אינד אַדרען צור קראַנ-קענפּלעגע נאַכדענען נעגענשטאַנדען צו דען בעלעגע-מען פּרייזען. עכט פּראַגע. אינד אַמעריקאַנישע נעמען- אינד פּיטבראַנען (פּראָטעקטאָרען) פּער דטצר. 3—6 גל.

BRÜDER PÁRTOS
Bandagentabrikanten. Budapest, IV., Kronprinz-(Herren-)gasse 4.

בייא בעשטעלונגען בעזוכען מיר אים דאַס מאַסס דעם בעדרעגאַמאַנגעס.

Kincsem-Lose
קינטשעם-לאָזע

fl. 10	11 לאָזע נער	á fl.
„ 5	„ „ 6	

הויפּטטרעפּפער באַאַר

50.000

גולדען.

Lotterie-Bureau des Jockey-Club: Budapest, Waitznerg. 6.

בריגגער שטאַפּעל

פון אייגען ערגענאַטען

וואַמערבאַנצוג

אין ל אַנס צו 3.10 מעטער, דאַס זינד 4 ווייגער עלעלע, יעדע קוואַן אום 4.80 פּר. אום פּרעסטער, אום 7.75 פּר. אום דאַס אַזעסטעטער, אום 10.50 פּר. אום

אַלדערפייגסטער עכטער שאַפיאַלעד.

וואַיאַ אינגעגע ערגעגשאַפען, נראַאַטע אינד מיט זיידע דורכגעגאַנגען דאַמאַזגען, געצייגגעט וואַש-שאַפען פּיר הערען אינד קונאַבענקליידער

פּער מעטער 55 קר. אייגזאַאַר בריגגע.

פּערזענדעס נעגען נאַכנאַהמע דעם בעשטאַנגס דיא אַלס דעגעל אינד פאַריד בעסטבעקאַנגטע טוכפאַבריקס־נייערלאַגע

SIEGL-IMHOF in Brünn.

עדלדאַרונג, יעדע קוואַן אום 3.10 מעטער, דאַנג אונד 136 צם. בריגגע, דאַהער אַלגלעקאַמען נעגיגענער אייגע אייגען קאַמפּלעטטען הערגענע צוג.

דיא בעקאַנגטע מאַלדיגאַם אינד בעדייטענדע לייסטונגספאַהיגקייט אַבגעגע פּרייזע בריגגע דאַהער, דאַס נור דיא בעסטע וואַאַרע אינד נעגייא נאַר דעם נע-וואַהרטען מוסטער נעדיגעפּערט ווייד.

דיא יעטצט זעהר פּיעלע שוויגדעלפּרייזען אינטער דעם מאַנטעל „בריגגער וואַאַרע" אייהר אונזעזעגען בען, פּערזיגדעס דעמגעמעגען אַבגעגע נעדעלעלאַנג מוסטער נראַטיס אינד פראַנקאָ.

בעשלאַסס אים ווען דער שטאַטטאַנוואַלטשאַפט דען צווייטען אַנקלאַגעפּונקט עמגעפאַלען צוצו-לאַסען.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI.

Budapest 1887. Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 12.

ג ע ט ק. נעוואלט וואירדע, איבערבאכטע גע-סטערן איינע וואהלער-דעמאנסטראציאן דאס מאראט נאך בודאפעסט. צו עהרען דערזעלבען נאב דער נייע אבגעארדנעטע אין פעסטמאהל, ביא וועלכעם עס אן שאנען טרינקשפרינגען ניכט פעהלטע. דער פ פ א ר ר ע ר פאן אלא-עגערסען, יאנעף ב א-ל א ט א ן, טראנק איך דאס וואהל דעם נייען אב-געארדנעטען, אונטער דעסען נאמען דאס נעפטיגע אנקריעז דעם אנטיסעמיטיסמוס אים פאראטע דעם וואלאער קאמיטאטס איינגעראטעטען ווערדען קאנגטע. — פייל קירכלי, דער עבענפאללס איז דעם וואלאער קאמיטאטע געוואהלט אזטע אנטע אין ווינגס טרינקשפרוכע, דאסס ער זיך נ ע ש ט ט האטטע. ווען נעבען אידם איין אנטסע-מיט אין דען דייססטאג עגטוארדט וואירדע, אבג. מאריין ו ו א ה ר מ א נ ן ערהאב דאס נלאו איך דאס וואהל דעם וואלאער קאמיטאטס וועלכעם דעם לאנדע איינען פראנן ד ע א ק נעגעבען האט.

(צ ו ר וואהל אין ווערבא.)

דיא וואהלבעוועגונג אים ווערבא בעגערק, וא דיא אנטערבראכטע וואהל אם 8-טען ד. שטאטפינדעט. נעשטאלטעט זיך איסערסט גע-פאהרראהנט. דער נעגערנע קאנדידאט דער אנטיסעמיטען איזט דארט דער וואטמאס בעקאנטע באראן א נ ד ר ע א נ ס ק י, דען זיין ווידערגע-וועגנסטנאנדאסט פאטטר פראן ק א מ ל א ש ש י דען וואהלערן עפפפיעלט. מיט דיעזעם קאם אויך דער אנטיסעמיטיש באראן אם לעטצטען דיענס-טאג אין דען בעצירק, וא בידדע דיא וואהלבעוע-גונג אין אינער וייטע עראפפענטען, וועלכע שרעקק-ליכע אנזוהטען בעפירכטען לאססט. אין ב ר ע-ז א ו י א קאם עס בעריתס צו איסטייטענען אונד וואירדע דארטען גיולטאר נעשיקקט וועל-כעם דארט בין נאך ערפאלנטער וואהל פערבליבסט. דער נעגענקאנדידאט אנדרעאנסקיס איזט דער לי-בעראלע נעטטאי פ. ס ו ל י א נ ס ק י.

(כ ל י נ ד ע ר ל א ר ם.) יוליוס ו ו ע ר-ד א ו ו א י קאם זיך שוער דאראן נעוואהנען, אהנע מאנדאט דערמעגליכען. אבשאן ער ווייסס דאסס אידם אללעס שטייגן אונד ארבעטען אים דאס אידם זא לייב נעוואהרענע אונד נון אין פערלוסט נעראטהענע מאנדאט נעטטס נעטטען ווידד. נעבער-דעם ער זיך דענאך אלס אנטשלאסען אפפער. ווער זיין שטיטצבלאטט פעגנעראלעגען לייגטע — ווען דיא פעראלאנגדיס ווערדאיאיס עבען נעטטס זא בעקאנגט וואדד — גלייכען דאסס דיא צענטרעד זיך אינגלייכלאר פיהלן אינבער דען אן ווערדאיאי פעלדלוסטען פערלוסטס. דאסס דיא בעוואהנער צענטרעדס נעטטס אנדערעס טהון. אלס דיעזען פערלוסט בעוויגען.

ביטטערונג אונד אייפערגונג דען האבסבען נראב ערריכטט האבע. דעם אזט אבער נעטטס זא. דער בירגערמייסטער פאן צעלעד, פראנן נ ו ב א ד י, האט אן דען וויצענגשפאן דעם פעסטער קאמיטאטס אינען בעריכט נעגערעט. אין וועלכעם קאנשטא-טירט ווירד, דאסס א ן ן צ ע נ ל ע ר פ א ל ל-ס ט ע ר ר ו ה ע הערדשט. ווענדאלב דער בור-גערמייסטער אים דיא ר י ק ק ב ע ר ו פ ו נ ג דעם ד א ר ט ש ט א צ י א נ ד ר ט ע ן מ י-ל י ט ע ר ס ביטטעט.

(נ א מ ע נ ס א נ ד ע ר ו נ ג.) דיא אנטי-סעמיטען אינטערעס פאטטרלאנדעס גרייפען אינבע-וואסט צו אייגנס עכטען אלט-יידישען מיטטעל, אים זיך אויף דיא בייגע צו תעלפען. ווענן בייא אנו עגמאנד נעפאהרליך ערקראנקט פפלעגען ווער איהם איינען נייען נאמען צו געבען. דער נאמענאנדערונג ווירד אים יידישען פאלקסגלאבען אייגע פאאסט וואנ-דערטאטיגע קראפט צוגעשריבען. נון לייגט דער אנגארישע אנטיסעמיטיסמוס אייף דעם שטערבע-לאגער. ווענ בעסטען אזהנע פערלאססען דען טאדט-קראנקען אין לעטצטער שטונדע. דיא צוריקבליי-בענדען אבער טראגען זיך מיט דער אידעע, דעם פאנ-צענטען אייגע נייען נאמען צו געבען, אייגע בלאט-טער פערברייטעטען דיא נאכריכטן. דאסס דיא אנ-טיסעמיטען אים נייען דייססטאג קיינע בעגאנדערע דער פאראנע בירלען, אונדערען זיך אייגער דער בעטטע-הערען פאארטיגען אנשלייסען ווידדען. אנטיסעמי-טען-פאאסט אישטאגי פערוואהרדט זיך נון דאנגען אנד ריפט אין אללע וועלט הייס. דאסס אין אלכער שרעמט שאן דעסדאלב אינגאנליך ווא-ו ו י י ל אללע ב ע ש ט ע ה ע נ ד ע ן פ א ר-ט ע ן ד ע ן א נ ט י ס ע מ י ט י ס מ י ס ג ר ו נ ד ו א ט צ ל י ך פ ע ר ל י ר ע ן. דיא אנטיסעמיטען — זא פערוויגערט אישטאגי — ווערדען זיך אים הערבסט אלס בעזאנדערע פאר-טיא אנטער דעם נאמען פאלקספארטיא אדער בריסטלירע פאלקספארטיא קאנשטטוירדען.

(צ ו ד ע ן ו נ נ ס ט ע ן ש ט ר א ס-ס ע נ ט ו מ ו ל ט ע ן א ן פ ר ע ס ס ב ו ר ג.) לייט אייגער אז דיא פרעסבורגער בוראדאפעסטער אבער-שטאאטסאנוואלטשאפט אונד פאס מיינסטעריים דעם אנגעדרעטענען תראאנגלאנ-גען פערשטאנדיגונג אזהנ אין אנגלעגענהייט דער לעטצטען אין פרעסבורג שטאטטגעפאנדענען שטראפפענטמיטען, וועלכע אויך — וויא עס אין דער צוריקגעבליבענען אים אלגעמיינען אין ד ע ר ו ר ו ר ו נ ע ס ס ו ן ד ע ן ערר ע נ ט ע ן. מיט אללער שטרענגע נעגען דיא טרייגערטער פאצוגעהען אונד זיך דעעלבען אין אללערשטרענגסטער וויזע צו בעשטראפען.

(ז ו נ ג ا ن ع ن ع ن ع ن ب ر ا ر.) אין ש. א. אייזעל פאגר אם 22. 5. מ. אין אנזיעגעהייט דעם אבגעזעשאנס שטעפאן מ ا ل ن ا ر אונד אינעם צאהלריכען פובליקומס דיא פייער דער נרוזשטרעלעגונג דער נייען וגאנגע שטאטט. הערר דר. אלמין ن ا ر ر הערלט דיא עראפפענונגס-רעדע, וואהרעד אייך הערר הארבעער לעאפאלד ب ع ر م ا ن ن אן דיא פער-אמעלטען אייגע פאטריאטישע אנשפראכע רוב-טעטע. דער אבגרעזשפאן אונד מערערע מיטגליע-דער דעם קאמיטאטס-איסשוסס נעבסט אנדערען הערפאראגונגען נאמען אינטערצייכנעטען זין דאס פראטאקאלל. וועלכעם אינטער דען נרוזשטרען גלעגנט וואירדע. דיא פייער שלאס מיט אייגער הערע דעם הערען א. פ ר ע ד ל י ע ב ע ר. דער אים דיא פערזוויר קלונגס דיעזעם וגאנגונ-בייעם זיך נראססע פערדיענסטע ערוואיר בען האט.

(ט א ד ע ס פ א ל ל.) אין ל ا ن د ه ا ن איזט אם דיענסטאג הערר לאנגל ك ا ه ن ع ن אל-מעסטער שטף דעם דארטיגען נראסאדאלגיمنا-דיעזעם לוגין קאהען אונד ואנס. אים אלטער פאן 70 אהרען נעשטארבען. ער וואר מיטגליעד דעם גע-לייטען פאדאמעטעס אונד האטטע מערערע עהרענ-אמטער אין דער הופשטארט געגלאנדס בעקלייד-דעט. הערר ראנגל קאהען וואר דער שוואגער דעם יידישען פאדאמעטמיטגליעדעס סאמעל מ ا ن-ט ا ن אונד דעם סיר מ ا ن ع ت ع ف ر ا ر ع. דאס פערמאגען דעם פערשטארבענען וויירד אויף דיא דיעזעגראבסס סוממע פאן צ ا ن ا ن ز ا ن م ي ل ل ي ا ن ن ع ف ن ز ت ع ر ل ر ن ن (ווייט איבער 200 מיללאנען גולדען) געשאטצט.

פאלגען איינעס בריו־עדצווייסטעס.

(אין לייפציאגער־פראעסע.)

אים סעראיגיאער פראצעסס ווירד נאך אימ-מער דאס צוגעפפיהרט פאדטגעזעטצט. פעד-פפלונפפעלדווייסעל ש ו ב א ר אנט איבער פעד-שיעטע דורך בעגאנס באריך בעזעדרקסטעללט-מע פאלשעגען פאן מאאס גלייכט אונד קוילי-מאט איס. אינטערקאנט איזט פאלגענדער אנטן דיעזער איזאנע: דער גלעזפעדבע ווען ווער שלעכט אונד וואירדע צ ו ו ו מ ا ل ا ن ر ا ه ا ن ع ن ع ن ع ن ا ن ا ن ع ي ر ك ت ر ا ن ع ن ع ن ع

ווייסס. דאסס דיעזע ווערעדוואהל אנגעטן וואר, ווייל ריסלאנד אזהר דיא צושטיממונג פערווייגערט ווערדע פערזיכערנדע וא זיך צור וואהל דעם פרעצען קאבורג.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

(דאס קראנפרינצעפאאר אין גאליציען.) איבער דען אויפגעטראלטן דעם קראנפרינצעפאארעס אין קראקאו ווערד ווייטער בעריכטעט: אויף דיא אנשפראכע דער פאל-נישען אדעלס-דעפוטאציאן ערווידערטע דער קראנפרינץ אנדערס אז אנטע: „דיא ווי-פאטריעזע פיר דיעזעס לאנד איזט פאן מיינעם פאטער אויף מיך אבערגעגאנגען“ — אם דונערסטאג אבענדס בעגאב זיך דאס קראנפרינצענפאאר נאך דעם איספלוגסארטע „וואלא-יזסטאוויסקא“ אין בעגלייטונג פאן 800 אין מארגרייטער טראכט געקלעטרעטען קראקאוער פפערדע. דאנן וואורדע אין גראסארטיגעם פעסט אויף דעם ווייסעפלוסס ווערד פיראטשטאלטעט. דיעזער פלוסס מיט דען אדלן אומגעבערדען פעלזען באט ביא בעגאלישער אונד עלעקטרישער בעלייכטונג דער בידערזייטיגען אופער אינען גראסארטיגען אנבליקק, אויף דעם „וואיזל“ אונד „קאשטשיטשקא“-הוגל בראנגטען דאהנגעזייט. אויף דעם ווייסעפלוסס ווערד אזאן מאן שווימענדע. דורך דען וואסערשפיעגעל זיך פערפעלאלטענדע לאמפיאנס אונד לייכטענדע קראנצע. דאס קראנפרינצענפאאר וואר פאן דער מיט מאנן אונד גאנאנז פערבונדענען פאלקסבעלעלסטיגונג עגטצוקקט אונד נאך וויעדערהאלט ווייער אבערראשונג אבער דאס שאנע פעסט אינדרוקק. ביא אינטרטט דער דאמפערונג וואורדע אויף דיא גאנצע שטאדט קראקאו פראכטפאלל איללומינירט. דער קראנפרינץ בעריכטעט טעלעגראפיש אבער דען גראסארטיגען עמפפאנג אן דען קאיזער-קאנג. — דער קראנפרינץ אונד דיא קראנפרינצעסין מאכטען אייך אינען אויספלוג נאך קרוזעטשא ווייצע צור בעזיכטיגונג דער אלטערטהומליכקייטען אים שלאסס דעם גראפען פאמאצקי. דער וואורדע אין פעסטמאל גענעמען, צו ווערלעם קראנפרינץ רודאלף דיא גראפין פאמאצקא אונד גראף פאמאצקי. דיא קראנפרינצעסין אם ארמע פיהרטע. — נעכסטען בעזוכטע דאס קראנפרינצענפאאר דיא אלאזאריען אין ווייעליטשקא. ביא זיך דער עמפפאנג עגעמפאללס ווערד הערצלוך גנעמאלטעטיג. דער פארשטאנד דער בערגווערקע פירטע דאס וואהל שאאר אין דיא אינטערהייטיג. 1220 פוסס טיעפע שטארט ביא בעזיכטיגס דיא גולאריגען אריסטאקראטישען נאסטע וואהרטעטען. פאר דער

געשיכטע דער נייערען צייט.

(127-טע פארזעטצונג.)

דיא פלאגע צור ערריכטונג פאן לאנד אונד וואסערשראסען שיטצרעגען אדער בליעבען ליעגען, טהיילס ווענען דער שווערינקייטען דער אויספיהרונג, טהיילס וואהל אויך דורך דיא אביריציאנונג, דאסס אין פערבינדונגסונג צווישען דען אצאנגען נור אים שיטצע איינעם דורך אדרינונג אונד קראפט געוויכרטען שטאאטעס עס פארבליהען קאנג. אונד זא וואורדע פאן איינגאנגען באהן אינבער דיא לאנדענגע פאן פאנאמא 1855 פאללענדעם.

וואהרענד זא נארדאמעריקא נאך אויסען הין אן מאכט, אויסדעהנונג אונד בערייטונג וואוכס, פיהרטען דיא אינגלעזען פערהאלטניסס דער פעראייניגטען שטאאטען-עפסובליק צו אינער קריזע, וועלכע אינען צעריסאלל דיעזעס נאפפען שטאאטסווענען בעפיכטען אונד דען וידליכען פעראייניגטען-שטאאטען אין גנגנגוואטע, וועלכער צו אינער אינסטר בעריעכלכער ווערענדען שטאנדנונג זיך אויסבילדעטע, אים זידען בילדעטע דאס בעשטעהען דער שקלאוועריי דיא דיא גינדלאנג דער נעוללשאפט, ליכטען צוטשאנדע אים נארדען נאלט דיא פייע ארבייט. הייער נאהם דיא הערשענדע פארטיא בעצייכנונג „ע. סובליקאנער“ אן, וואהרענד דיא בעוואהנער דעם זידענס זיך “דעמקראטען“ גאנגטען. נאכדעם דיא פארטיא דער שקלאוועהאלטער מיט דער וואהל בוכאנאנים צום פרעזידענטען נא-

---

*) אבראהאם לינקאלן וואורדע אם 12. פעבער 1809 אין דער נאשפשאפט האדלעק, קענטוקקי, געבאָרען; זיין פאטער שטאב פיה אונד הונטערלעבעס דיא זיינגען אין בישעריגער ארטמה, זא דאסס אבראהאם וועניג אדער גאר קיינע ערציעהונג גענאסס. ער האט זיך נאמענס לעבען לאנג הינדורך 6—8 מאנאטע הינדורך שולאונטערריכט גענאססען אונד וואר דער יוגנד נאך פעלדארבייטער, האלצהויער אונד רודערקנעכט אויף דעם מיסיסיפי-פלוסס. אים יאהרע 1830 פינדען ווייר אהן אים שאאטט אילליגאא, וא ער זיך אלס אנלאהנער ווינען לעבענס-אונטערהאלט פערדינענט. שאפער מאכטע ער אלס פייע ווייל דער קריעג נעגען דיא אינדיאנער אן פלאריידא מיט אונד ציינגעגע זיך זא יאהר אויס, דאסס ער צום קאפיטען בעפאהרטע ווייל יאהרע 1832 מיט אלס קאנדידאט פיר דאס פארלאמענט אויף, פיעל אבער מיט ווייער בעוואהרונג דורך. ערסטע אין יאהר שאפער ווארד ער נעוואהלט. ער ווידמעט זיך יעצטע דעם שטודיום דעס יעכטס. וואורדע אין קוריעער

מאנס, וועלכע אזהר פרינסטראאט דאצו פערווענדען. וואהלהאטגקייט צו אינען. הומאנומאט נוכט נור צו פרעדיגען, אנדערן אויך וועלכסס צו בעטראכטונגען. ער יאר אין בעגיסטערטער קאנספעד פיר דיא רעלינאיע מאלדאראנן אונד דעמגעמאס טראט ער אאפארט בים ערסטען אויפטרעטען דעם אנטרעמומס מיט פיעלעם מיטה גנגען דעזעלבע אויף אונד ער וואורטע אינדרינגליך פאר דיעזער באהן קראנקהייט. דיא ער אלס נעפאהר פיר דען פרעדיגען דער מעשעליכען גנעזעללשאפט אונד אלס דעמגעמאס פיר דאס גנדיהען אונד פארטגנטווייקקעלן דער אינגארישען נאציאנעלסטעט.

(פיר דיא אבגעבראנגטען פאן דינאסטיע.) נוכט זיך אין דען ווייטעסטען קרייזען אבראהאם דיא פאס דאס דיעזע פערהאלטניס אים דונא-סערדהעלי אלס אפפער אנטעמטטער פערפאלגונג. ערגאפפנטע. דאס יעלטבראאט זאך זיך צו דיעזעם שריטט אויף אנזיכען דעם פאייער נאהבעזיעהונגען אבראהאם קאהן פערזאלגונג. — אויך דער פארייטעמפס דאס אויף עזיכען דיעזעם נאהבעזיעהונגען אויף אלמאלינג ווערד אויך אויפגעלעגט.

(עדוארד ס פפערט.) דער יאהקעט אבערשטאאטסאנוואלטס-סובסטיטוט יעלדער בעקאנטלרלאם מיט טוא-עפלאיער בלוטבעשלדיגונגס-פראצעסס פיינדטע אויר אלס אפפענטליכער אנקלאגער דער גערעכטען אבע אלס אפפענטליכער פערזאלגען ווידען זא ווענטלרכע דעסטע געלייסטעט האט. זאלל דעמאנסטס צום דיעטער אן דער קאנזלכען קוריע ערגאנגען ווערדען. מיטפערט פערדיענט דעזע ערדענגאללע ערגעגנונג ווארהליך אים אללגטען מאאסע. ער האט זיך אבערגעד ווייל מעדער אלס דאס דייטשע אפפענטליכען מראגקיגס אלס דאס מיטגעבראכטע אייגנס פרייגנגען ערגלעגענגען אויר פפלגטטייגען בעגעדיקעם. עמיל ס ע מ-

---

מען זיינע עיפאכטען האפפנג, ייעף זיא דורך דיא גיזוואמט איס. ווייא זיא דענגרכען איינגעגנגע, אייגע אללגעמיינע בעזיגונג הערפאר, אונד דיא ערבייטע ערזיגע, ווייטען נאדען אונד זיגען ערייכיכט אייגע אדכע דאדע, דאסס אייגע אויסאתגונג נוכט מעהר מאגליך וואר. נאך אייגמאל דאפפנג דיא פאטייען אללע אזהרע קראפפט ווייאפפנג בייא דגי נייען פאוריעגנגאיאל אונד דיא פאטייא דער ערפאלגרייכע אייגנגאיאל אונד דיא אבראהאם לינקאלן (אבראהאם לינקאלן) דורך. דיא פאר-

---

ווייטע, דערען קאנדידאט לינקאלן וואר. האפפנג זיך ערסט אין דען לעצטען אהרען. הערזיכעבלרעם אונד אהרע גיזוואפפנג אונד אין דעם פאל דעם נייען פאוריעגנגען פערקיגנגפפנג פאר אויסגעזאגט. „דיא שקלאוועריי — הייסס עס דאוגלפסס — איזט אייגע הייסיגע אייריכטונג אייגעזהאלב דער שט פאפפען, דיא זיא ווייגען אונד דיא עקסיסטירט אים בעייד דער שטאאטען אונאבהאנגיג פאן דער קאנגרעס דעם קאנגרעסס. דער קאנגרעס האט דיא אבערסטע נעוועצגעבונגדע נעוויאלט אבער אללע נעבערע אונד מאג נאך נוטבעפיגדען דיא ערקיסטנגען דער שקלאוועריי אין דעמגעלבען ווייגע אדער פערבעזעגט; אבער ער זאגד אויס קלגנהייט ווייגע מאכט גיע זא אנווענדען, דאסס דיא שקלאוועריי אין בוזהעער פייגען נעבעגען אייגגעפיהרט ווערדע. עס אזזט עדליך פערווערפליך, דאסס דיא רעגיערונג דער פעראייניגטען שטאאטען זיך ווילליכע לאנדערשטיכע אנאיגנעגע, צו דעם צוגעקקע, דיא שקלאוועריי אין דעמגעלבען פאפפ-צוזפראנגען.“ קיים וואר דער אויסדאל דער וואהל בע-קאנגט. אלס דער וידען וא פאפפ דען עגשלוסס דער פרעגונג (סטעעסמאן) אויסשפאר אונד צוגלייך אנשפארען טראפ אים דיא אויסזהרונג דיעזעס עגשפרוכסס צו ווכערן.

(פאר זעטצונג פאלגט.)

צייט אלוואקאט אונד פראקטיזיר מיט גראססעם עפפאלג. פאן 1846—49 וא אם ער אלס מיטגליעד דעס קאנגרעססעס. פאן דא אב לעבטע ער וווערדע אויסשליעסליך וויגע-פראפעססאר; אים יאהרע 1856 אבער שאאנד זיין נאמע אן דער שפיטצע דער וואהרע פאן אלליגאא, וועלכע אין אפפאוזיאן גגגען בוכאנאן שטאנד.

דיא נעוואהלטען אבגעאָרדנעטען.

דיבעראלע רעגיערונגספארטייא:

נעוואַ אלמאשיי, עדיואַרד אגאַן, באראן בעלא אגבראי, לאריסלוים אנדראהאי, נראף עמאניעל אנדראשי, נראף טהעאדאר אנדראשי, נראף יולים אנדראשי יזאר, שטעפאן אפאטהי, לאריסלוים אראנ, אראהאן אשבאטה, נראף בעלא באנפי, לאריסלוים באהוש, אדאם באדעמיסא, עדואַרד באראנ, עדואַרד באראצאי, יולים באראצאי, עלעק באקראש, אגאגן באער, בעלא באהט, מיכאעל באגאַ, אלבערט בערזעוויצי, אראהאן בעלעש, נואדא בוסעגרן, באראן מיכאעל באר, באראן קארל באדעמיסא, נראף עדואַרד בעטלען, זעסמאי בעקשטש, עלעק בעגעדעק, אלעקסאנדער בעגעא, פעטער בוסבאר, וויקטאר בעזעדי, אלעדיגאן בעאטה, מיכסטר אבריהל באראש (אן צייא בעגעדקען), באראש באראן, בעגאגען באראש לאריסלוים באשאי, עמעדיר באראהדעסן, נראף לאריסלוים טשאקי, בעלא טשאוואש, לוד-וויג טשעדאטאי, פראנן באראן, עדעסט דאניעל אבריהל דאניעל, מארטין דאניעל, פיל דאניעל אלעקסאנדער דאדהא, אגאטען דאראנ, נראף לודוויג דענעפעלד, פראנן דאדיאש פיל דעמקא, שטעפאן דאמאדי, מיראש דעמיטריעטש זעס-טאי דעגהא, אלעקסאנדער איטעגר, זעסמאי עמיטש, נעוואַ עדטשעי, נראף דאראמאן עסטער-דאי, דעדיר עלעש, מיכסטער טהעאפיל פאבעי, באקעס פאלק, קארל פאקקה, לודוויג פעסט מי-כסטער באראן נעוואַ פעדיראי, אגאן פעדנאבר יזאר, עלעגעי פאלדוואי, מיכאעל פאלדוואי, נאבריהל פאלדוואי, אדאלת פעסטי, דאדל פר-נעד, יולים פרצאק, לאריסלוים פאי, עדואַרד נאראי, קארל נוסטי, טהעאדאר נעדעגל, בעלא נאדעגי, דעדיר נראאן דעדיר נולאשי, נעוואַ נאאל, יולים דאלאשי, דד, וויקטאר דאנאדא נראף נעוואַ דאללעד, לאריסלוים דאמאש, קארל דעדאנאי, בעלא דעדטעלעדי, בעלא דאדיאש יולים דאדיאש, אלעקסאנדער דענעדיש, אנעדא דאגנבאי, אנעדא דאדשאי, פרעדריך דאדראנ, נראף לודוויג דאדיאש, באראן קארל דוסאר אראן דאקק, לאריסלוים דאנעדי, מארטין דאד-יאש, אראן אינאנאיטש מיראן אינאנאיטש עמעדיר אינאנא, אלעקסאנדער אנעטאראי, אר-טהור עלעדעק, מארטין אדא, נאראי יזסטר עדי-ארד אגאש אדאגאן דאלאא, נאראי, לודוויג יולי-דעלם קרעטשאלוש, פראנן דאפיסטאראי פראנן דראנשטיק, בעלא דראלטען, עדעסט דאמעדעד מיעסטער באראן נאבריהל קעמעי (אן 2 בעעד-קען), מיכאעל קעדע, אנעדא דאיטש, אראהאן דאי באראן אנדרעאש קעמעי, באראן, אראהאן קעמעי, פייל קוש לעדעל דיסעלי, אדאם דיבעי, דעדעד אבאצאי, אלעקסאנדער דאנאראי, נאראי דאנ-סטאנטי, אדאם דאפאטש, לאריסלוים דאיאטש, נאראי קעגל, אלעקסאנדער דראאש, עמעדיר דוד-דאיטש, מיכאעל דאבלא, עדואַרד דיטעדאש, אגאגן לעגיא, לודוויג דאגי, עדעסט דאטנאיטש, נאבריהל דאטנאיטש ע, לעדאאנדי, עמעדיר דאגי-דאגי, אלעקסאנדער דאגיא, בעלא דיקאטש פע-טער דיפפא, נאראי דאדיגן, דאלאגאן מארקא-דיטש, מיכאעל מיריש, אלעקסאנדער מאטעדקא-דיטש, פייל מארטין, אלעקסאנדער מאדאי, אדאפאר מיקא דד, אגאגן מאלאר, וויקטאר מאלאר, אי-דער מעגיר ע, מיקשא, דאלאגאן מיקסאטר, יולים מיקלאש, פעטער מאטישקא, נראף דאלאגאן נאדא יזאר, קארל נוסטלדער, פראנן נעפפעל, באראן פעדאר נוקאליטש, אדאם נאוואק באראן ע, נאפטשא, דד, ארטען נוסאגן יזאר, באראן בעלא נאדי, אנטראי נעמעי, אלעקסאנדער אדאגאי, פייל אדדאדי יי, פאפאדיטש, באראן פעטער פעדעגי ע, פעדלאקן, אלעקסאנדער פאפאגעק, דעדיער פעד-עגעל, קארל פאגאגי, באראן פרידריך פאדגאגעקן, ארטהור פראפסטער, טהעאגאס פעטשי, דד, ש, פאפפיקארל פילסקי, שטעפאן דאסיראל, נעדגאגן דראגאגי, יולים דראגי, אראהאן דראגאגי, נעוואַ דראגאיסקי, א, דאן, שטעפאן דראגאיסקי, אראהאן

דעדיר, באראן עדעגי, דאגעדר לודוויג שיגאגי, דעדיר שיגאגי, עד, פאלא, עדעסט שאבעד, אראהאן שפרינגער, ס, סניאגי, ע, סטנצעי, יולאיש סאיבעלי, נראף יולים מאפארי, פראנן פא-קאלי, אגגאן טולאיסקי, א, סעגטקדאלי, באראן בעלא סעגטקעגעטט, אלאש מעלל, פייל פרידגאי, עמעדיר סייאן, בעלא סעגעדי, נראף פייל סעגטעגי, נראף אלאדאר סעגטשעגי, נראף טהעאדאר סע-גטשעגי, יגגא סעגטשעגי, בעלא סעגדע נעאי, סעדב, א, פלאיי, דדיעדר שטייקקעי, יולים שטיאיי, יי, שטיאלאיסקי, ב, סיטאי, נעאדי פאטגאמדי, שטעג-פאן טולעדי, אדעדא פאמיאש, אלעקסאנדער סטאא-אשטאאיטש, פרנץ יגגאן טהוזן-טאקסיס, נוסטאי נאדגאגי, מיגסטער אדיגסט טרעפאדט, נראף לוד-וויג טיבא, אגגאן טהוזאר, נראף ד, טעלעקי סע-נאד, נראף ד, טעלעקי יזאר, נראף אדעדא טע-לעקי, שטעפאן טעלעסקי, מיגסטעדפראדעדגגע דא-לאגאן טיבא, דד, שטעפאן טיבא לאריסלוים טיבא, נראף יגגא טעלעקי, מיכאעל טאדגא, אלבאן טא-אדדד, אלעקסאנדער אלדגאגן, עמעדיר אדיאגי, עדגסט אדבאגאיסקי, באראן עלעמער יזאי, קארל יזאדגאי, מיכאעל יזעקטאדי, דד, אלעקסאנדער אלדגאגי, יזאדגאי, אדאלבערט אי, אדדא שאגאבארעטי, יולדעלם שטגאגאדי, דאגיעל יזדי, קארל יזדי, נראף יגגא דטשי, שטעפאן אלאי, אדר אגגאן יזדאי, — צי-אגגאגי: 258.

יעמאסיגטע אפפאדיצאן:

נראף אלבערט אפפאגי, קארעל אבראגי, יגגא באראגי, באראן נעאדי באגפפי, אדאש בעאגדי, דד, אגגאן בעדעגי, דעדיער בעדגאגד, ע, באלגאד אלעקסאנדער בוגאגאיטש, אדיעל דעסעדיי, ע, פעדגאיטש, יגגא נאאל (פעטשקאי), בעלא נדיגי-יולים נולדעגי עמעדיר דאראשי, עמעדיר דאלאגי, פעדגאגד דאלאגי, אלבערט דאלאגי, שטעפאן דוסאר, אדאגן אדבגטש, בעלא אדיאדי, דאלאסלוים אדיאגא, שטעפאן דאגאבי, דאגאגי, יולים דאגאגי, אלעקסאנדער דענעדיש, אנעדא דאגנבאי, אנעדא דאדשאי, פרעדריך דאדראגי, נראף לודוויג דאדיאגד, באראן קארל דוסאר אראן דאקק, לאריסלוים דאנעדי, מארטין דאד-יאגד, אראן אינאנאיטש מיראן אינאנאיטש עמעדיר אינאנא, אלעקסאנדער אנעטאראי, אר-טהור עלעדעק, מארטין אדא, נאראי יזסטר עדי-ארד אגאש אדאגאן דאלאא, נאראי, לודוויג, יולד-דעלם קרעטשאלוש, פראנן דאפיסטאראי פראנן דראנשטיק, בעלא דראלטען, עדעסט דאמעדעד מיעסטער באראן נאבריהל קעמעי (אן 2 בעעד-קען), מיכאעל קעדע, אנעדא דאיטש, אראהאן דאי באראן אנדרעאש קעמעי, באראן, אראהאן קעמעי, פייל קוש לעדעל דיסעלי, אדאם דיבעי, דעדעד אבאצאי, אלעקסאנדער דאנאראי, נאראי דאנ-סטאנטי, אדאם דאפאטש, לאריסלוים דאיאטש, נאראי קעגל, אלעקסאנדער דראאש, עמעדיר דוד-דאיטש, מיכאעל דאבלא, עדואַרד דיטעדאש, אגאגן לעגיא, לודוויג דאגי, עדעסט דאטנאיטש, נאבריהל דאטנאיטש ע, לעדאאנדי, עמעדיר דאגי-דאגי, אלעקסאנדער דאגיא, בעלא דיקאטש פע-טער דיפפא, נאראי דאדיגן, דאלאגאן מארקא-דיטש, מיכאעל מיריש, אלעקסאנדער מאטעדקא-דיטש, פייל מארטין, אלעקסאנדער מאדאי, אדאפאר מיקא דד, אגאגן מאלאר, וויקטאר מאלאר, אי-דער מעגיר ע, מיקשא, דאלאגאן מיקסאטר, יולים מיקלאש, פעטער מאטישקא, נראף דאלאגאן נאדא יזאר, קארל נוסטלדער, פראנן נעפפעל, באראן פעדאר נוקאליטש, אדאם נאוואק באראן ע, נאפטשא, דד, ארטען נוסאגן יזאר, באראן בעלא נאדי, אנטראי נעמעי, אלעקסאנדער אדאגאי, פייל אדדאדי יי, פאפאדיטש, באראן פעטער פעדעגי ע, פעדלאקן, אלעקסאנדער פאפאגעק, דעדיער פעד-עגעל, קארל פאגאגי, באראן פרידריך פאדגאגעקן, ארטהור פראפסטער, טהעאגאס פעטשי, דד, ש, פאפפיקארל פילסקי, שטעפאן דאסיראל, נעדגאגן דראגאגי, יולים דראגי, אראהאן דראגאגי, נעוואַ דראגאיסקי, א, דאן, שטעפאן דראגאיסקי, אראהאן

לעדעגן דא שפראכט אונד דמטע דעם לאנדעס, קאמטען אימטער מעהר צו פערמאגן, זא דאסס דא דייזער עדזיעדבען אונד אינבעדיגנג אלס דא דייב-סטען יודען אן יעדוואלעם בעצייכנעט יעדדען קאנגן.

דיא דייפטעגשאפטע דיא דיא גראססטען גע-ווגגע אבזיעדפען, דיא גראססען עקספארטגעשאפטע, דור יעדאד נאד אימטער אן דען האנדען דער ג ר י ע ב ק ן אונד אר מ ע נ י ע ר. עס דיעדפטע דעם נור דורך פאלגנדעס וד עדקלארען. דיא נאד פאלאסטגא קאמטעגדען יודען לאסטען וד צוטייסט נד אן ד י ע ר י ו א ל ד ע ס אונד גכטט אן דער האנדעלספלאטצען, דייא א ד פ פ א א ק ק א. ב א ד פ פ א אונד אן האפגפלאטצען געדעדר. דער עדטראג דעס באדגעס אן יעדוואלעס אונד אומגע-געמד געגגגט קגגס צור עדהאלטגג דייגער אינגגגן בעדאגגגד. עקספארטגעשאפטע האנגגן פעדגעד נד מיט נראססען גטטטעדן בעגטייגגגן יעדדען, אונד אגגטעד דד דעדפטע נד דגגס דייפטע נד אראסטר האפגטאלגסס פגדדגן. עבגגגא אגגט עס גאטדגגגדגג, דאסס מאן בגגא אגגגס אלדגגן גגד-שאפטע יגטטגן אונד אגגגטגדגלדגדגגגגן דעס פאלקגס. פאן דעס מאן דגא יאאדגן אגפ-קגפס קגגגגט, אדגגא אגד אגגע גגטטגגג אללגג-גגגגג

ג ע ר : דאניעל שרייט : „הערר פראָיידענט, איך ווערדע אים נעריכטסואַלע בעלייריגט : זיא האבען דיא מאכט אונד דיא פפליכט, מיך נעגען בעשימפפונגען צו שטצען : דער פראָיידענט שטעללטע דיא רוהיג ווידער הער אונד עגטשיער, דיא דיא ברידער באַרוך נאך ווייטער לאַרם מאכטען, דאסס יאויער עפפענטי באַרוך צו 20 נולדען געלשטראַפע, דאניעל באַרוך אבער צו 48-שטונדיגען איינצעל-אַרעסט פעראורטהיילט ווערדע.

צייגע מ אַ ט ט אַ ר אַ ס, איין סוב-אינטער-נעהמער דאניעל באַרוך'ס, גיבט אן: דאסס אהם דיעער 64,000 גולדען שולדע, וואס באַרוך לבע-שטרייטעט, היעריוף פראַגט אהן איין געריכטס-וואַגט :

„וויא דער פראָיידענט בייא בעגינן דער פער-האנדלונג קאָנשטאַטירט האט, האבען זיא דיא ליע-פערונגען מיט איינעם פערמאָגען פאָן 20,000 בוי 30,000 פל. בעגאַנגען, אונד דייטע נאך דיעגיגען יאה-רען בעוויטצען זיא איין פערמאָגען פאָן 3½ מיללי-גען, וואהרעד אללע אידרע סובאינטערגעהמער אידרע הויט פערלאָרען האבען. — דאניעל ב אַ ר אַ ך : בייטטע, דער מאַטטעראס דאט נאר גיע איינע הויט געדאבט. — דער פ ר אַ ז י ד ע נ ט ערטהיילט אהם פיר דיעע דערעוייז אייגען פערווייז.—דען שלום באַרוך דיא פערגעדמונג דעס צייגען אייז-דאר-נצ ע ל ע נ ק ל א, קאַממיססאַר אן סעראַ-יעיא: דערזולבע גיבט אן: דאסס דאניעל באַרוך בייא אהם איינגען וואגאן דייייצענמאהר נר. 6 בע-שטעללט האבע, יעדאך אונטער דער איסדריקקלי-כען בעדינגונג, דאסס דיא זאקקע מיט פלאמבען נר. 5 פערזעהען ווערדען מיססען. צייגע איט זא-פאַרט היערוף איינגעגאנגען, דא איין אלכער פאַר-נאנג ציעמלך „געבריכלך" וויא אונד ער דאהער נ י כ ט אַ ו י ס ע ר ג נ ע ו ל א ה נ ל י כ ע ם הערען ערבליקקען קאָننטע.

דאס איט דער ערסטע דיעקעטע בעראַס-טונגסצייג געגען דען הייפאַנגעקלאגטען דאניעל באַרוך, דער זיך מיט אללער קראַפט אונד פיעלעם זעלבסטבעוואוסטיין פערטהיידיגט.

אללגעמאלס צייגט עס זיך, דאסס דיא איי-גענטליכען הייפטשולדיגען אין ווייט דאהערען קריי-זען געוויסט ווערדען מיססען.

דער פראָצעסס דויפטט נאך לאַנגער אלס איינע וואכע דויערן.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

הערען וו. וו. אין ב. ל. וויא זיא אויס אונזערען וואהל, בעריכטען עגטגעהמען קאָننען, גיבט עס יעצטע ווכן יידי-שע : בגאָרדעגעע אים נייען דייכסמאנ, נאמליך : איסער דען פריהערען אבגעאָרדנעטען ו ו אַ ה ר מ אַ ן ; כ אַ-

נעשאַפטסבעריכט

נעטרייידע-געשאַפט. ווייצען וואר נעפעערן וועניג צו מאַרקט נעבראַכט. דיא קויפלוסט וואר שוואך, פריזע וואַרען צייטמליך אינפעראַ'ווערט.

ווייצען, מהיים, 100 מעטער, 81 קילאָגראַמס —.9 נולד. 100 מעטערצענט 80.2 קילא 9,05 נולדען. 100 מעטער-צענטנער 80,5 קילא. 8.95 נולדען. 100 מטצ' 80, כ. —.9 נול. 100 מטרצ' 79. קילא' 8,95 נולדען. מעסטער-באַדען 100 מעטערצען. —,80 קילא —.9 נולד, באַטשקער 100 מעטערצען' 77. קילא' 8.90 נולדען, (אללעס פער 3 מאָנאַט.)

קאָרן 6,20 — 6,70 נול.

גערסטע, פוטטער-וואַאַרע 5,80 — 6,10 נול.

קוקורוץ 5,55—5.60 נול.

האַפער. —,5 — 6,05 נול.

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער הערבסט 7,72 — 7,74 נולד. האַפער פער הערבסט 5,56—5,58 נול. קוקורוץ פער יוני-יוליי 1887, 5,63—5.64 נולדד.

רעפס. (קאָהל) פער אויגוסט-סעפטעמבער 12·25—12.50 נולד.

שפיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קלייגען —.27 פר. אים גראָסען 26,05 נולד. אלטע מעטהאָדע, פרעסהעפע שפיריטוס 29.25—29.50 נול. אללעס פער 10,000 ליטר-פרצ.

פ ע ס ט ע ר ש ר אַ כ ט פ י ע ה - מ אַ ר ק ט בייא דעם אם 30-טען פ. פ. היער אין פעסט אבגעהאלטע גען וואכענמארקט וואורדען 3358 שטיק נאָס. אונד — קליין-פיעה צו מארקטע געבראַכט. היערפאָן וואורדען פער-קייפט: 37 שטיק שטיערע, פער מאאר פאָן 90 בוי 180 גולדען.— 1550 אָכסען דאס מאאר פאָן 180—380 נול, 946 קיהע, דאס מאאר פאָן 130—240 נול' — מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—150 נול' 186 שטיק בייפפעל, דאס מאאר פאָן 110—190 נול. 660 שטיק קעלבער דאס שטיק —,8,50 30,50 נולד. — שטיק לעמער דאס מאאר פאָן .— —, נול. פרייזע פער 100 קילא : אָכסענ-פלייש 45—51 נולדען. קוה-פלייש 40 — 47. נולד. קאלב-פלייש — — נולד. אונד בייפפעל-פלייש 36—44, נולד.

ווייצער פרייזע.

ווייצען, מהיים- 78—82 קילא, 8,85—,9, באַנאַטער — — נול.

קאָרן אונגאַריישער 71—73 קילא 7,10 — 7,30 נול. פער מעטצ'.

ריבאַל 31, 31,50—31,50 נולד. פער מטרצ.

האַפער אונגאַריישער —,6 — 6,20 נולדען פער מעטער-צענטנער.

שפיריטוס 26,35—26,25 נולד. פער 10000 ליטער פערצענט.

קוקורוץ אונג. 5,95.—6.

הערויסגעבער אונד פעראַנטוואָרטליכער רעדאקטאר
מ. סאַבאָלטשי.

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

ווער עזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראַנטען, דערען פרענומעראציאָנס-פערמין אם 1-טען יולי צו ענדע נעהט (וואס נאָנך דיי ס ליך אויף אידערע „אדרעסס-שליפּפע" אנגעצייגט איזט), איהרע מ ר ע נ ו מ ע ר אַ-ציאָן נ י ט י נ ס מ צו ע ר נ י י ע ר ן, דאמיט דיא וויי-טערע פערזענדונג דער בלאַטטער קיינע שטאָרונג ערלייידע.—

אייך ביטטען ווייר, דיא אדרעססע דייטליך וויא פאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

וואַטצנער-רינג נומ' 15, בודאַפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 15.

נייא איינטרעטענדע פראָנומעראַנטען ערהאַל-טען דיא שאָן ערשיענענען טהיילע דער

נעשיכטע דער נייערען צייט

זאַוייע דען בעגען דעם ראַאנגס אוים דער שרעקקענסצייט דער ערסטען פראַנצאָזישען רעוואָלוציאָן נאבגעזענדעט.

פעיגער עדהאַלטען זאַממטליכע פ. ט. אבאָנ-נענטען אונזערעם בלאַטטע דאס

נייע געווערבענעזעטץ אונד שאנקרענאַרע

צוזאַממען, נאכדעם דעטצטערעם אבגעשלאָס-סען זיין ווירד.

קורס- אונד מעהלפרייז-טאַבעללע.

ווייצען	קוקאלישעס פער העקטאָלי.	פער 100 קילאָגראַמס
נאָרדאַמעריקאַנישער	—.—	—.—
„	—	—.—
„	77	8.40 — 8,55
„	78	8.50 — 8,55
„	79	8 60 — 8,75
„	80	8.75 — 8,80
„	81	8 80 — 8,85
פעסטער-באַדען	76	—.—
„	77	8.80 — 8,85
„	78	8.90 — 8,95
„	79	8.95 — 9,—
„	80	9.— — 9.05
„	81	9.05— 9.10
„	—	—.—
וויסענבורגער	75	—.—
„	77	8.75 — 8.80
„	78	8,85— 8.90
„	79	8.90— 8,95
„	80	8.95— 9,—
„	81	9.— — 9,05
„	—	—.—
שאַיים	75	—.—
„	76	—.—
„	77	8.55 — 8.60
„	78	8.75— 8.80
„	79	8.80— 8,85
„	80	8,85— 9.90
„	81	8,90— 8,95

ריבעטע	קוקאלישעס פער העקטאָלי.	פער 100 קילאָגראַמס
קאָ (אלט)	72—70	6.70— 6.45
גערסטע פוטטער-	60	6.20— 5,65
„ מאַרץ	62	—.—
האַפער	41	5.60— 5,55
קוקורוץ באַנאַט.	75	5.55— 5.50
דעטטאַ אנדערער	73	—.—
הויץ	—	—.—

			פער הערבסט	100 קילאָגראַמס
בעם פאַבריק	ווייצען		פריהיאהר	7.93
	„		„	—
	קוקורוץ		יוני 1886	5.58
	נעלסטע		„	—.—
	האַפער		פריה-יאהר	—.—
	„		הערבסט	5,70
	רעפס		אויג.-סעפ.	12.25

זאַמעהל	d.	kr.
נוממער	0	16 30
„	1	15 80
„	2	15 40
„	3	15 —
„	4	13 90
„	5	13 50
„	6	13 20
„	7	13 00
„	8	12 00
„	8½	10 80
שפיריטוס אלטע מעטהאָדע פרעסהעפע	—	28
„ נייע „ קראַפאָפע	25	26

דער זאַק צו 100 קילאָגראַמס מיט זאַק פרייע באַהן

קורז-טאַבעללע פאָם 30. יוני

לאַזע	d.	kr.
1854-ער 4 פרעצענטיגע שאַאַנס. לאָזע	—	130
1860-ער „ „	75	136
דונאַע	50	138
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	—	163
רעטטאַ „ 50	—	162
אונגאַרישע פרעמיענלאָזע צו 100 גולד.	75	121
פרעמיענלאָזע	75	122
קאָסע רעגולירונגס	—	55
שיזקעס-לאָזע	25	18
קרעדיט-לאָ	50	176
קלאַי-לאָזע	50	47
לאָנדאָנער-אַנטעהיל-פאַרבע-לאָזע	—	114
אונגאַרישע-לאָזע	50	20
קולטוראַרבעטער-לאָזע צו 10 גולד.	50	22
קראַטיער לאָזע 20	75	17
אָלגער לאָזע 40	75	47
מאַלאָ לאָזע 40	50	43
יוראַלד לאָזע 10	50	42
באַלאָ לאָזע 20	50	19
וואַלצענער לאָזע 10	75	55
סט.-גענאַאַס לאָזע 40	—	22
מאַאַנשאַלט-לאָ 20	25	55
פרעמענער לאָזע 100	50	26
רעטטאַ 50	—	137
וואַלדשטיין-לאָזע 20	80	68
וויינישטיינער „ 20	—	31
וויינער לאָזע	—	42
פרעגישע פרעמיענאַלוויע	—	128
אונגאַר. „ אַאַרדאַרייער-לאָזע	75	30
עסטערייכישע „	—	9 65
		14

וויערטה-פאַפּיערע	d.	kr.
אונגאַרישע נאַלעהנגעלד צו 4 פרעצענט.	—	102
דעטטאַ „ „ „ „	—	—
אָסטערייכישע „ שטיער-פרייה	80	88
אונגאַרישע פאַפּיער-רענטע	80	87
אונגאַרישע נייגרענדאַלטסענען	75	104
אסטטרישע באַנאַטע	70	104
וויעגענגעלד	55	104
נאַלאיזישע	40	104
באַהנישע	—	109
קראָאַטישע אונד סלאַוואָנישע	50	104
אונגאַר. אייזענבאַהן-אַקטיען	75	152
וויינגעטרענק-אַנלעהנונגס-אַלגעמיינען	—	100
אונגאַר. הויפּטשטאַדט-אַנלעהנונגס-אַלגעמיינע	—	8
נען פ׳ר 100 צו 5%	50	97
אונגאַר. בעדענקרעדיטס-אַנלעהנונגס-אַלגעמיינען	50	104
אונגאַר. פאַרענקרעדיטס-אינסטיטוט 5%	75	101
אלפעלד-פאַלאַטער באַהן	50	191
אונגאַר. אַלגעמיינע אייזענבאַהן צו	50	179
אונגאַר. נאָרד-אָסט-באַהן	—	176
אונגאַר. וועסטבאַהן	—	175

געלד-קורס	d.	kr.
ווילגער אויסיג	—	—
דוקאַטען	93	5
אָסטערייכישע 8 פרעצענטיגע	03	10
דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	15	62
20 מאַרק-שטיקקע	03	10
יוסטישע אינטעריאַל	34	10
יוסטישע אַאַטעריאַל-וועגע	13	1

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI.

Budapest 1887. Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.

דיא אינקוויזיציאן נעשיכטע דער יודען מאלאריקא'ס איינע נוסח אונבעדייטענד, דיא שעדליכע אין, פעיגינג דאך בין נעגען עגדע דעם פעראנגענען אחתיהינדערעיס קיים אין יאהר, אין וועלכעם אונ, ווערע ביידער נוסח מיט דען האללענמיסערן צו שאפען נעמאכט האבען.

נעגען פינפציג יאהרע וואירן זייט דעם מאנג דער צייאנזשיעט פעיפאלאסען, אלס דיא אינקוויזיטאריען איהרע פייעליכען איינצאן אין מאלאריקא'ס הויפטשטאדט הערשען.

איהר בעגינען אונטערשיעד זיך ווהר פאן איהרער שפאטען פלוכטווערדיגען טהאטיגקייט. 1488 פערשיפאנען דיא דורך אין דעקרעט אללגעמיינע אמנעסטיע (בעגנאדיגונג) אללען יודען, וועלכע היטלך איהרע דעלינקען נאכהענגען, וועגן דיא איהרע „קעצערייא" אונד איהרען אבפאל פאן דער קירכע אפען בעקענען מאכטען, אין פאלגע דיעזעס ערלאססעס עקלאיבען 260 פעיזאנען איהרע יידישע אבשטאמענג. דיא קירכע נאהם דיא פאן נייעם אלס רייאיגע קינדער אויף אונד דיא אינקוויזיטאריען בעלעגטען דיא, טראטץ דער אמנעסטיע, מיט איינער געלדשטראפע פאן 10,000 טהאלערן.

איינע אהנליכע פראצעדור וויעדערהאלטע זיך אין דעם יאהרע פאר דער אללגעמיינען פערטייבונג דער יודען אים דער שפאניישען מאנארכיע. 1491 באשען נאמליך 424 פעיזאנען בייא דען פאטערן דער אינקוויזיציאן אום פערזיכהונג פיר איהרע אבפרינגונגייס. דיא גלאבטען וועדעיס קירכיך אונד בורגערליך לעבען צום וואללען אונד וואהרן נוסח וועגען עיפרייס, מיט איינער שטראפע פאן 1560 דוקאטען לאוזקאפען.

דאך נור נעגינגע צייט הערשטע דיא אינקוויזיציאן דיא נעלינדע. שאן 1506 לאדערטען דיא אינקוויזיטאריישען שיפטערהיפען אויף דער אינזעל: דיא בילדער פאן 22 נעדיישען אנהאנגערן דעס יודענטהומס, וועלכע טהיילס אבגיעיגנט אונד פיכטיג, טהיילס פערשטאנען וואירען, וואירדען דען הענקערן אינגעגעבן אונד אין פאלמא אפפענטליך פערבראנט.

(פארטזעטצונג פאלגט).

הומאריסטישעס.

אין וויגק.

ר י כ ט ע ר (צור צייגן): איהר נאמע?

צ י נ ן: איך הייסס נעטטי קורץ.

ר י כ ט ע ר: ווער זיא לעדיג?

צ י נ ן (פערלעגן לאכעלנד): יא וואהל, מיט פיפטייזעד גולדען איינקויפפען אהרליך.

עמפפעהלענסווערטה.

ד א מ ע (אין איינעם קאנפעקציאנסגעשאפט צום קאמפס): קאנגען זיא מיר דיעזען ב ר י י ט ש ל י י ע ר עמפפעהלען?

ק א מ מ י ס: (איפרים): יאוואהל, מיין פריילין: ער איזט פאן דער בעסטען וארטע. דען קאנגען זיא וואגאר א פ ט ע ר בעגוטצען.

נייע בוכער.

ל י ח א ר ז פאן הערדען אבערראבבינער איזאק קונשטאדט אין ראדוויטץ (בוקאווינא).

דען ערסטען טהייל דיעזעס ווערקעס האבען וויר ווערציט בעשפראכען. נון לייגנט אונז דער צווייטע טהייל דעמזעלבען פאר, וועלכער ווקא, במדבר אונד דברים אומפאססט. איים יעדער סדרה גרייפט דער פערפאססער בעזאנדערס אנרעגונגען שטללען הערביים, דיא ער אין זעהר שארפזינניגער אונד גיסטפאללער וויזע קאמענטירט. דער בעקנדעט דער פערפאססער, גלייך וויא אים ערסטען טהייל גראססע געלעהרזאמקייט אונד אנגעזאגלוכע בעזאנדערטהייט אין דעם געביעטע דער אגדה. אלס בעזאנדערעס פערדיענסט מיססען ווייר עס דעם ווערקע אנרעכנען דאסס עס אין לייכטפאסליכער שפראכע געשריעבען איזט. — דאס ווהר עמפפעהלענסווערטע בוך איזט פאס הערען פערפאססער אים דען געוויסס זעהר מאסיגען פרייז פאן 80 קר. צו בעצעהען.

שאנדרעגאלע.

(פארטזעטצונג.)

ערלאסס

דעם ק. אונ. לאנדווהר-מיניסטעריומס פאס 26. סעפטעמבער 1870, צ. 26083

דאס פארגעהען, נאך וועלכעם בייא איינעם באטאללאן דורך דיא פריוא דעם לאנדווהר-פעלדווכבעלס אין דער קאסערנע אהנע איינוויללינגונג דעם רעגאלרעגטמאיהאבערס פיר געלד אן דיא מאנשאפט שנאפס שנאקמאסס פערבאפאלטע וואירדע, בילדעט אייגע רעגטס פעررלעט-צונג: דענן פאס שטאנדפונקט דעם בעשטע-הערען שנאקרעגאלרעגטעס קאנן עס נוכט ערלויבט זיין. דאסס יעמאנד אהנע דורכטקע איינוויללינגונג דעם שנאקרעגטסאיינגעהוימערס אדער פאסטערס שנאפס אדער אנסטיגע שפיריטואוזן וורטהבאוז-מאסס אויסשאנקע.

דיא בעזירקס-קאמאנדען ווערדען דאהער איינגעפאהרערט דען באטאללאנס-קאמאנדאנטען דיא ווייזונג צו געבען:

בייא ערריכטונג פאן שנאקלאקאריטאטען, וא לאנגע בין אין דיעזער אנגעלעגענהייט דיא גע-עמטעגונג ערזילט פארקערונגען טרעפפען ווירד, דיא אויף דאס אין גילטיגקייט שטעהענדע שנאקרעגאלרעגט בעזיהאבערען, גמוטצע אונד פערארדענען שטעטס פאר אייגען צו האלטען.

(פארטזעטצונג פאלגט.)

נאגורז.

אין דער דיעזען אויס. ארטה. נעמיינדע איזט דיא שטללע אייגעס פראקטישען שוב. שוין אין דער צוגלייך אין שטבטגער בעל תפלה וקורא זיין מיט, מיט אייגעס אהרליכען גראלטע פאן 450 פל., פרייער וואהנונג אונד אנסטיגען עכנעגמאליגעגשטען אם ר"ח אלול הבעל צו בעגעטען. — דעפלקטאמטען, וועלכע מיט קבלות אונד התרות אויף איסור וחתר פאן אנערקאנגטען ארטהראקטען רבנים פערזעהען זיין, איסערדעם אייגען שטעגנ דעלינגען, אין וועטליכען לעבענסיאנדעל נאכזייהנען קאנגען, וואללען אהנע דעסבעגליכען צוגעסטאנד, וא דיא אבער אלטער אונד נעוויהרייסטטאנד בין שבת נחמו ל. י. אן דען אינטערפערטענטען פארשטאנד אינגעדרען. נור דער בערופענע ווירד צו אייגעם פראבעפארטראן צוגעלאססען. אונד נור דעם אנ-צע פטרטען ווירדען דייזעפעגען פערגעטטט.

טארנאללא, ב לפ חקת תרטלפ ק.

MARTON ROSENBERG,
Gem.-Präses in Tornallya.

קאנקורז.

אין דער איטאמאגען יידיש-ארטה. נעמיינדע צו יאבלאנטען איזט דיא שטללע אייגעס האבבי-נאמס-פערייזעדס אונד מאטריקקענפיהרערס צו בעזעטצען. בעזערבער. דיא דיא פאהיגקייט בע-זיטצען, אלס שוחט ובודק, קוראה וכעל תפלה אונד העלגיאסלעהרער צו ווערקען. הערבער זיך מיט קבלות פאן ארטהראקטען ראבבינען אויסווייזען אונד צור מאטריקקעלפיהרונג נעאיגנעט ווערדען, וואללען אהרע אפערטע (יאבטט אנאבע דעס אלטערס אונד פאמיליענשטאנדעס) אן דען אינטערפערטענטען פארשטאנד אינגעדרען. צום פראבעפארטראן קאנגען נור בערופענע ערשיינען. שפעטער ווערדען נור דעם אקצעפטירטען, אונד צוגלייך בין צוגאנגע גולדען (20 פל.) געלייסטעט, גראלט 400 פל. פיר הערבע-לה

גולדען, וואהנונג, הייטצונג וואמיט עמאלומענטען אונד מאטריקקעלמאקטען.

אמטאאטריטט: רח אלול תרטי.

דער פארשטאנד דער יאבלאנטצער ארטה. נעמ.

SALOMON TÄNZER, Jáblonitz. (Neutra.)

אין בחור מופלג.

ירא שמים וחנון, טיכטיג אים אינטערריכט פאן נמרא עם מפרשים וחנוך אין דייטשער איבערזעטצונג, קאנן הויר לערנען אונד ערהאלט — איסער קאסטמא-נען — פרייא-קוארטיר אונד 5—6 פל. מאנאטליך פיר אינטערריכט מיט מיינעם 15- אונד 10-יאהריגען קנאבען. דוש בער דושינסקיא.

אבד"ק נאמעסטא, אונגארן.

B. Duschinsky ,Rabbiner, Námesztó.
(Árva megye.)

אנצייגע.

אין נאך יונגער, פערהייראטעטער מאן, דער דייטשען אונד אונגארישען שפראכע אין וואר אונד שריפט מאכטיג אונד מיט דער דאפפעלטען בוכ-פיהרונג בעסטענס פערטרוט, דער איזט מיטהיט שבת ווילט ווהר שטרענגע האלטן, וונסט ביי א בע-שיידענן אנשפרינגען אין איינער קאנצלייא — גלייכ-פיעל אין וועלכער בראנש — איינע שטעללונג פיר זאמארט צו בעזעטצען. נוטט רעפערענצען. נעפאל-ליגע אפפערטען בעליעבע מאן נעגע. אן דיא עקס-פעדיציאן דיעזעס בלאטטעס אונטער שיפפרי „M. K." צו ריכטען.

וועגען מאסענדעמאירונגען

ענגעגערענע 1. אונד 11. שפאקה האהער הייזע פערקויפט איך

שטוינענד ביללינ

ביימאטעריאל, דאכשטוהלהאלץ, דיפפעל-ביימע, בריעטער, לאטטען, מעדיגע הונ-דעיס דאפפעלטע אונ. איינפאכע פענסטער מיט אנגע שפאלעטען, מעדיגע הונדעיס ציממער-קוכען-, שפייז-, טאפעטען אונד מאלאנ-טהירען, אין אונד איסיאנדיגע נעיאדע-טהירען, גאנג- אונד פענסטער-גיטטער, ברונגען מעדהיימער-פלאטטען, טהאדע אונד איכערהויפט דע אים בויפאכע איינשלאגענד אייסשראנגען.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumateriallen Hauptniederlage

J. SOMMER,
Budapest, VI., Waitzmerstrasse 51.

בריינער שטאפפע

פיר איינען עקעאנאמען

זאממער-אנצוג

אין קיפאנס צו 3.10 מעטער, דאס זינד 4 וויינגר עללען, יעדע קופאן אום 4.80 פל. אוים פיינסטער, אום 7.75 פל. אוים האנפיינסטער, אום 10.50 פל. אוים

אללערפיינסטער עכטער שאפיאללע.

לאווא איכערציעהרשאפט, נלאטט אונד מיט ווידע דורכזיעכטע קאממאנדיגע, נעצוויינגט וואש-שאפפע פיר הערען אונד קנאבענקלייידער

פיר מעטער 55 קר. אינפאר בריעפ.

פערזענדעס נעגען נאכנאהמע דעס בעטראגעס דיא אלס ריעל אונד סאליד בעקאנטע

טוכפאבריק-נידערלאגע

SIEGL-IMHOF in Brünn.

ערקלאריונג. יעדער קופאן איזט 3.10 מעטר, לאנג אונד 136 צם. בריים, דאהער אללקאפפען נעגענענד איזט איינען קאמפלעטען הערענאנצוג.

דיא בעקאנגטע פאלדשאפט אונד בעדיענונגע לייסטונגספאהיגקייט אנגער פירמא בינגס דאפיר, דאס נור דיא בעסטע וואארע אונד נעגנייא נאך דעם גע-וואהלטען מוסטער געליעפערט ווירד.

דא יעטצט זעהר פיעלע שווינדעלפירמען אינגעד-דעם מאנטעל „בריינער וואארע" איהר אונזוזוגן טרי-בען, פערזענדעס דעמגעגענען אבגע נידעדלאנג מוסטער גראטיס אונד פראנקא.

דאס אין פאראסטנא בעריטעמע אל איט זיין עס אייך צו נאטה נגאסטן ז׳ דרען קאן. דאך דיר דיא איט ווער דערשטעלונג אלס ב ר ע ן-א ל צו מעראסטן איר ווירד איר אינטער דעם נא-מען ברעמן-אל עקספאר־טרס. עס איט דעסהאלב, זיין דאס אלגאמאסט אין יאהרהיים אין ערנאר-הונגצייט. פיר דיא יידישע בעפאלקערונג ווערדן זאלר נאטהיג. דאסס דיעזעלבע דיא אלבערהיטונג איינס ווירטלבסטע ערזורגונג. דאמיט דיא זא דיי-נעם קראנקס אל נאך איינאמא צו זעגען פערבאנד.

פאן דעם נעטען ארבר שפייז-אל גיבט עס אייך צוויא ארטען. דאס ערסטע נעגנט מאן אל. דאס צווייטע קרייטעראל. גיבט אללע אלזיין ווי צום שפייזאל צו אבערוכטען: מאנכע ווי אנדרייט אנד אידר אל ווירד בישטער, מאנכע ווי פייל אנד אידר אל ווירד שלעכט: מאן ניממט דעסטראלב צום נעטען אל נור נ א נ צ ע אלזיין, דיא גיבט מיט שטאקקען פאן דען בישטען אבגע-שלאגען, ואנדערן מיט דער דאנד געפריקקט ווד.

דיא אלזיין שלבסט בעשטעהט אים פיער טהיילען: דער שאלע דעם פלייש, דען קערבען אנד דעם זאמען: איטע מיטטעלגראססע אלזיין דאס אינגעפאר צוויא דרייטעל פלייש אנד אין דרייטעל מארגער אנד זאמען. דאס אל ווירד פאן יעדעם טהיילדער אלזיין געגאנגען. דאך איט דאס אים דעם איטען טהיילל בעססער אנד מערר אלס דאס אים איטעם אנדערען טהיילל דער אלזיין.

דער אינטערשיד אין דער קויאלטאט צוישען דר צ. ב. דארען דאסס דאס אל אים דעם איטען טהיילל בישטער אנד טרים, אים דעם אנדערען קלאר אנד וויס. דאס אים דעם איטען הארט, אים דעם אנדערען לייכט געוויכאר איטט. דאס אי-טע לייכט איטען אבגלאן געדך ערזאלט. דאס אנ-דערע גיבט מאן ניממט דעסטראלב צו דעם ווייטען אל ווערער דיא קרעטע נאך דעם זאמען, אנדערן נור דאס פלייש.

פיר דיא אלבערישונג געלטען פאלגנדע רע-געלן: 1. ע ווייטער מאן דיא אלזיין פרעססט ע מערר דער זאפט אן דערלבסט הערוספרעסט דעסטא בעססער ווירד ער. 2. ע ווארבער דיא אלזיין, יאהרגער דיא געפרעסט ווערדט, ווי דעסטא מערר אבער שלעכטע אל ערגעבען דיא. מאן פרעסט דעסהאלב דאס גיבט אל נור קאלט אנד בעלאסטעט דיא פרעסט נור ווענג. אדער פרעסט דיא אבערהויפט גיבט אין דער פרעסט אנדערן פערפאהרט פאלגנדערמאססען:

מאן אפלעגט דיא אלזיין פאן דער שפיטצע דעם בוידעם מיט דער האנד אב. טראקקנעט דיא פיעד מאנג אן דער אנגע. דאמיט ווד דיא דאס פלייש אנד דאס פלייש פאן דען קערבען לאוס. שארט דיא מיט פאריבבן אב. דאסס קייגע פארען פאן דער הויט אן דעם פלייש האנגען בליי-בען. ניממט דיא קערבע הערוס אנד צערשטאסט דאס פלייש אלסדאן אין איטעם מארגער. דעם לעגט מאן הערוס אין לייטעגע מערר, דערגט דיא בוידען ערדרעלבען אים יך זעלבסט, בי דאס אל הערוספלעסט. דאס דען נאמען יעגעם אל ערזאלט. אין דעם פלייש איט דאס דאס נאר פיעל אל צוריקק געבליבען. דאס פלייש ווירד אין דיא פרעסט גלעגט. בעלאסטעט אנד דאס הע-רוספלעסטע אל איט דיא צווייטע אדט דעם שפייזאלס. ענדליך ווירד עס צום דרייטען מאל וארם גפפרעסט: דאס יך יעטצט ערגעבערד אל ווירד יעדאך נור אלס בראנגאל אדער שפייזאל פערוואנדט.

דאס יעגע אל איטט ווהר טהייער אנד ער-פאהרט ווהר פיעל ארבייט. נוטצט אל ווירד דעסהאלב נאך אין אנדערער ווייזע בעדייטעט. בייא דער מאן עס נכט זא גנוגאגעמאכט. נכט ערסט דיא אלזיין אבשאלט אנד איסקערנט, אנדערן דיא פאלרשטאגיג צערמאלט אנד פרעסט: מאן יעהט יעדאך דארוים, דאסס דיא אלזיין דייך אנד נאגן ווד. דאסס דיא קאלט אנד נכט צו שטארק דאס ערסטע מאל געפרעסט ווערדן. דאס בים ערסטען פרעסטן הערוספלעסטערד אל געפרעסט מאן אין קרעגע. דיא אן איטעם קאלטען ארטע הרייסטן מאנג פערשלאסטן. דאסס קייגע לופט

אראן ד קאמטמט. בעיאהרטם ווערדען. ווענכט עס דורך אנד געטעט עס דאריים אין אנדערע גפפאסטע אין דענען עס זיך דאנן לאנגע ערהאלטען קאנן.

ראטהזעל.

(מאן הערען יוסף נרינ ב יים אין פרעסבורג.)

צו יאשהען הייר נעבו איך אין ווארשען דור אייך: דאיע דעסטן וואונדערלינען לעבענסלייד:

בים נעבען ווהר עס געבוריטס נאר אבס.
דאנן נאב מאן דיר מעהר, אלס דיא נעהאבסט:
דאך דעם ווארט איר אנדרעם זיין בערייט,
דאסס איינער לאסט אב אן איינעס שפייס.
איך בים נערהען דינגס עס דיר גוט.
דא מערהס עס דיר דיין פלייש אונד בלוט.
בייא טיש אונד אלל האב עס עכעגוא. זיין בערייטען:
צום ערסטען נגנעבען ווינשט מאנס צו פארגעהמען ווישען
צום צווישען אבער בעהאבסטנס דיא אינגלייבנען דאנס,
וא מאן דיא איבערצייגען ווילל אן נאשטעס ווארט.

ווילכס דיא דען שלוסטעה. דאס יאשהזעל צו דאנען?
נאסט ווא נעשלאסטען איט מיין נאנצעס ווענען.
איך ווענסט: דיא האסט מיין ווארטען אים גו.
הארסט דיא אם אנאנג בין ערגע נור צו.

חידה.

(מאת הרחם ש. ל. א ר צ ט ק"ק מארגאו.)

קוראא יקר!
הבינה בחידותים ישר בחשיות,
חשוך והפוך בכל אותיותם
ובנה נא המלות בקרבם עצורות
בתבניתם ובצורתם אשר ראך אותם.
איש על שמו פתוח החתם.

והיה האיש אשר יקריב הפתרון הראשונה,
יקבל מחשלותים-פאבריק שרי „מלת קמן" למנה.

ם	י	מ	ם	י	מ	
ם	י	מ	ם	י	מ	
ן	מ	ש	ז	מ	ש	
ר	ו	ש	ן	מ	ש	
ר	ו	ש	ר	ו	ש	
ע	ח	ר	א	ע	ח	

בשיר האי: אב, בני ונכרו בשמות יקראו.
„ ב׳: משא לעיסה בכתף ישאו.
„ ג׳: בגנות ופרדסים פנים יתראו.
„ ד׳: דבר וחפצו, כל חוק ישמו.
„ ה׳: בעום תעשור בספר נחתמו.
„ ו׳: כו שם יקרא אבא נרשמו.

איפלאונג דער ראטהזעל אין נו׳ 72.

דעם דייטשען:

ש ו ו א מ מ.

דער חידה:

צ פ ו ר ה.

אשר לקחה ציר וכוח הצילה. את משה ממות. „צור" היא חצי של צפורה. ובמלה „צופה" תמצא את שם האשה כלו.

ריכטיג האבען געלאזט:

דאס ד י י ש ט ע: פרוא פאני ווים — מיאווא אונד הערר ב. בענדער—פעסט. לעאם. ווים—מעואפעש.

דיא ח י ד ה. דיא הערען: קאנטאר קליין — פעמעשוואר, יהודא ליב ווים — נאדי־סאללאש, איטלך שמואל צוקקער — ראסקוין.

נ א כ ט ר א נ

צוי לאונג אין נומ׳ 69:

אללע ד ר י א: הערי י. ראזנשטיין — פעמעש־וואר, אינגאשין פייטרמאן — מעוא־פעש.

דאס II. ד י י ש ט ע - יאשהזעל: פרוא פאני צוקקער— ראסקוין אונד הערר דאוויד לאוענקאפס—ריצע.

דיא ח י ד ה: הערי אלטלר שמואל צוקקער—ראסקוין.

*) דיא נאמען דער אינזענדער ריכטיגער לאוענגען, ווערדען פאר שרוסס דער נאכסטען פרייטאגנוממער אונד צוקאמטען, ווערדען ווייר פערראפפענטליכען.

פרייטאג־פאללייטאן.

דיא יודען אויף מאללארקא.

(נאך ד׳. מ. ק א ו ז ע ר ר י נ נ.)

(פ׳ מעט פארזעטצונג.)

ווילכע וואנגע פיר דיא האדע גיסטליכקייט אין דער מאסעגוטיפא לאג, לאסט זיך דענקען.

אללע פארבריישונגען צור הערגכטונג וואדען גע-טראפפען. אסטרוק ווילי אונד זיינע דייא גענאסען שטאנדען בעריישט איט דער ריכטשטאפפע. דא ווייאכטע איך אן דעם הערגען דער ווילדען, שטיפפזונגען מאר-לארקאנער איין מישנעיהל פיר דיא גיינעוואנגען בריידע אונד דיא זעלבסט באשען יעטצט עכען זא פרערענטליך אום גנאדע. ווא דיא פריהער איהרע בעשטאזונג נעפאל-דערט האפפען, עס וואר איין שוידער־ערגרענגדער אנבליק. דיא עכען בעקערטען יידגען שטרעבען זיך מיט איהרען קיינען קינדערן איך דען ארטען צו דען פיסטען דעם אונ-ביגנאמען נגבראנגט, אונד יאמערטען אונטער שי וכצען אום ערהאלטונג דער איהרינען: אדעלינע דאמען שטיטס-מען אין איהרע קלאגען אונד בישען מיט אין: הער שריי דאס פאלך אונאיפאהרליך: „נגאדע! נגאדע!" דאס פער-וכטע מאן מיט אללער קראפט, דיא דען האדען דער הענ-קער צו עטרייפען.

דיא הרגיכטונג וואוידד בין אויף דען פאלגנדען מאן פערשאנדען.

אם מאיגען דעם אנדערן מאנגט — עס וואר אן איינעס פרייטאגס — בעגאב זיך דער בישאף אין דיא הויפט-קירכע אונד בעטעטע, דער זינן דעם גובעיראס מאגע צום רוהמע דעם גלייבענס נעטענקט ווערדען. דיא נאנצע קירכע וואר נעפיילט: אללע גייבעקערטשען וואהנען צום ערסטען מאלע דעם האכאמט בייא.

נאכדעם דיא קירכענפייער בעגעדעט וואר צאנ. דער בישאף מיט דען נעשטוואנגען, דעם אדער דער שטארב. דען מאניסטראפפעריאנען אונד אללען קלאסטערבריידען אין פראצעסיאן נאך דעם פאראפפע דעם גובעיראס. אום נאכמאלס אום נאגליכע פרייטעקונג דער פערארטהייל-שען צו בישען.

דען ווישען דעם פאלקעס, דען טהראנען אונד קראנ-גען דער בעקערטען, דען פאششللונגען דער גיסטליכען נאב דער דורך דיא צוי גרייוואקייט נעשטיגטע גובעיראס ערגליך נאך. דיא פערבעגער וואדען געשטיפ אונד פרייא. אסטרוק ווילי אונד זיינע גענאסען אין דער מיטטע. נאהם דיא נאנצע פראצעסיאן איהרען ווענ נאך דער הויפטקירכע צוריקק, ווא אין דאנקגעבעט אים כאר אנגעשטימט וואוערד צור לוסט אללער מאללארקאנער.

„מיינע זעלע אוט נכט מיט שולד בעלאסטעט!" ריעף דער פראמעד רודען אן זיינען שטעצע אויס, אלס איהם דיא פרוערבאשטאפט איבערבראכט וואוערד, דאסס דיא יודען זיינער היימאט פיינע נעגנד נעוועזען וואהען, איהרען גלייבען, ווענן אויך נור צום שיינ, צו אנדערן.

III.

אין פאלק ווענכעלט נכט ווענן גהוכען דיא איי-נען האנדשוה. דאס יידישע פאלק, דורך לידען פיר ווענ רעליגיאן נראסס נעגאנגען אונד ערהאלטען, האט שאן אונצאהליגע בעווייז פיר דיעזע וואהרהייט נעליפערט.

נייע פאבען פאן דער יידישען האיפנאקקנקייט בעשען אונד דיא יודען מאללארקאס, פאן דענען ווער אונד זא עבען מיט בערוערען אינד פיינאבסונג אבנעוואנדט האבען, דיא האפפען אויפגעהאבט, יודען צו זיין אונד בעקאנגען זיך אויפפעלליך צום קאטהאליציסמוס: דיא בעווגטען דיא קירכען: מיטפען איהרע קינדער. דעבען דען אנפרדערונגען דער שפאנפערלינגען נעמאסס, זא, באלד זיא וואוסטען, דאסס דיא איבערוואכט וואוערדען: דיא מיטפען, ווענ אויך נכט אללע, וואהרען דען נוגנד-וואהרהייטען דעם יודענטהומס פייא נעבליבען אונד האפפען דיא פארגעהמפען נעוועזט דער שפאנפערלינגען, ווענלכע מיט איהרעם נאנצען זיין אונד ווענען, דענקען אונד ווענען עגנ פערוועבט אונד פערוואכסען וואהען, אים פער-בארגענען נכט זעלבען מיט דער נאפפען נעוויסטנ-האפטיגקייט בעפאלגט. דאסס דיא הייטליך אים יודען דענען. ווא איט דער אינזעל אללגעמיין בעקאנגט אונד זא וואוערד אויך אין דיעזעם פרייל דער שפאנפערלינגען מא-ריכע דיא אינקוויזיציאן אינגעפיהרט, ווענלכע הער דא״פ צום „רוהמע דער קירכע" אונד צום יאממער דער מענשהיים אונצאהליגע פעסטע פערגאנגענהייטען.